

fuzinar

Leto XVIII

Ravne na Koroškem, 15. decembra 1981

Št. 23

DELI ENE CELOTE

Enajstkrt še pridemo letos na delo, potem si nazdravimo. Če je res, da človek v težkem času živi globlje in zori hitreje, potem se izteka leto našega zorenja. Še malo, pa se razgrne pogled nazaj in odpre obzorje pred nami: novo stabilizacijsko leto, poleg tega leto temeljitih političnih bilanc, leto kongresov.

Ni treba ugibati, kam in v kaj bodo usmerjene njih resolucije. Zagnano delo, red, samodisciplina in dobri odnosi nas dvigajo, lagodnost, neodgovornost in prelaganje bremen na tuja ramena nas vlečejo nazaj. Tudi gostobesedju in frazam utegne odzvoniti.

Tisti, ki bo nekoč pisal kroniko samoupravljanja v naši železarni, bo za letos moral zabeležiti priznanje našim delegatom v kolektivu in zunaj. To davno niso več naveličani dvigovalci rok za karsibodi, ampak za napredek vneti, iskreni, večkrat tudi ostri sobesedniki in soustvarjalci novih družbenoekonomskih odnosov.

Boj za devize in s tem za stalno delo nas vseh je druga, po teži pa prva značilnost iztekajočega se leta. Ker bo uspešni izvoz prihodnje leto pomenil naš biti ali ne biti, naši organi samoupravljanja že zdaj skrajno odločno pozivajo vse, naj ne popuščamo v produktivnosti in gospodarnosti.

Vsakdo med nami pozna preprosto resnico: najbolj čudovit stroj obstane, če odpove samo en njegov delček. Železarna je kot celota v svojih številnih proizvodno organizacijskih povezavah tak kompliciran stroj. Nihče nima pravice popuščati pri sprejetih nalogah in s tem ogroziti delovanje celote. Tega ni mogoče dovoliti.

Tako odkrite in hkrati resne so besede naših delegatov. Odkriti, možato in resno stopimo novemu letu naproti.

Enajstkrt še pridemo na delo, potem si nazdravimo.

Oktobrska nabava in prodaja doma, uvoz, izvoz

NABAVA

V oktobru so nastale splošne težave v nabavi osnovnih surovin: grafitnih elektrod, ferokroma, ferosilicija itd. Pri materialih, odpornih proti ognju, je primanjkovalo sinterdolomita, dolomitnih blokov in nekaterih ključnih pozicij šamotne opeke. Zelo pereča je bila preskrba z gorivi — mazutom, predvsem pa je bilo občutno pomanjkanje nafte zaradi težav pri kamionskih prevozi. Podobno je tudi stanje v preskrbi z izdelki črne metalurgije, kovinsko predelovalne industrije ter izdelkov iz kooperacije, in to tako glede ko-

ličin kakor tudi v dobavnih rokih.

PRODAJA DOMA

TOZD JEKLOLIVARNA. Prodajni rezultati na domačem trgu so ugodni, če upoštevamo, da je izvoz količinsko presežen za 12,7 odst. Zelo neugodno pa je izpolnjevanje pogodbenih obveznosti, saj se zaostanki vedno bolj nabirajo, kar povzroča še nadaljnje težave pri kupcih.

TOZD VALJARNA. TOZD beleži nekoliko slabše prodajne rezultate, kot so predvideni z načrtom prodaje na domačem trgu. Stalno pomanjkanje vložka iz

TOZD jeklarne je rezultat zelo nizkega odstotka prodaje gredic, kar je tudi povod za znižanje prodaje gredic v prihodnjem letu. Zaradi povečanega izvoza je bilo doma prodanih tudi nekaj manj profilov.

TOZD KOVAČNICA. Zaradi velike izvozne usmerjenosti je TOZD tudi v oktobru pod predvidenim planom prodaje na domačem trgu, enaki obeti pa so tudi za preostala dva meseca. Vrednost (din/kg) se v TOZD občutno manjša.

TOZD JEKLOVLEK. TOZD je v skupnem preseglu plan prodaje na domačem trgu. Pri luščnem jeklu je prišlo do manjšega zaostanka zaradi remonta stroja, pri žici pa zaradi ozkega grla medfazne termične obdelave v kovačnici.

TOZD ORODJARNA. Načrtovana mesečna realizacija na domačem trgu je bila dosežena le 78,0 odst. Na slabši rezultat je vplivala predvsem izredno nizka proizvodnja orodja za plastično predelavo.

TOZD STROJI IN DELI. TOZD je dosegla 99,0 odst. načrtovane mesečne realizacije na domačem trgu. Na slabši rezultat je vplivala predvsem manjša proizvodnja ulitkov in stiskalnic. (Proizvodnja stiskalnic je bila usmerjena v izvoz). Zasedenost z naročili po posameznih skupinah proizvodov je zadovoljiva.

TOZD INDUSTRIJSKI NOŽI. Mesečno načrtovana realizacija na domačem trgu je bila presežena za 75,0 odst. Na osnovi zaostankov iz že sklenjenih kupov

(Nadaljevanje na 2. strani)



Zavetje

(Nadaljevanje s 1. strani)

prodajnih pogodb ter predvidevanj potreb po tovrstnih proizvodih v prihodnje je možno ugotoviti, da TOZD ne bo mogla sprejeti vseh naročil za leto 1982.

TOZD PNEVMATIČNI STROJI. Kljub pomanjkanju vložnega materiala iz uvoza za monoblok je TOZD presegla mesečno načrtovano realizacijo na domačem trgu za 78,0 odst. Zasedenost z

nost z naročili po posameznih skupinah proizvodov je zadovoljiva.

TOZD VZMETARNA. Načrtovano realizacijo na domačem trgu je TOZD presegla za 16,0 odst. Povpraševanje po posameznih skupinah tovrstnih proizvodov za leto 1982 upada.

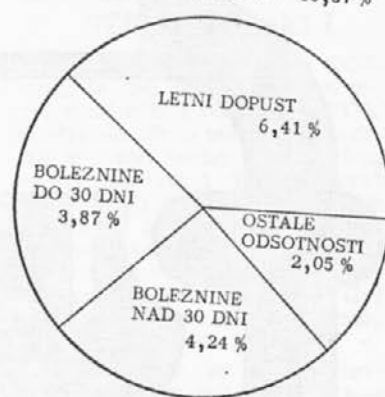
TOZD REZALNO ORODJE. TOZD je presegla mesečno načrtovano realizacijo na domačem trgu za 19,0 odst. Zasedenost z

IZKORISTEK DELOVNEGA ČASA

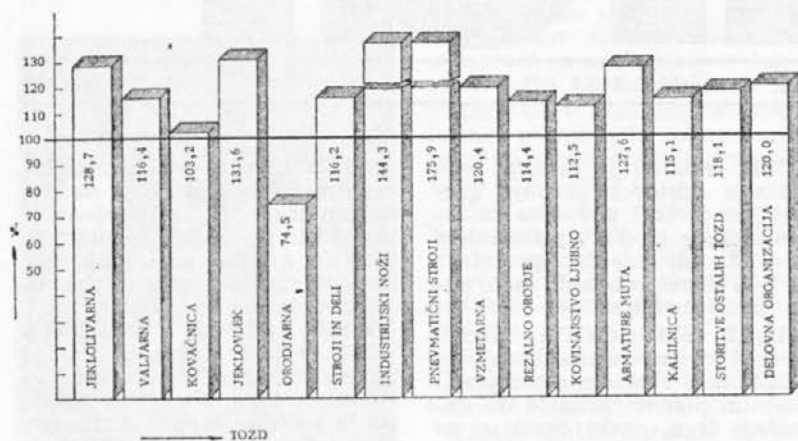
ZA DELOVNO ORGANIZACIJO V OKTOBRU 1981



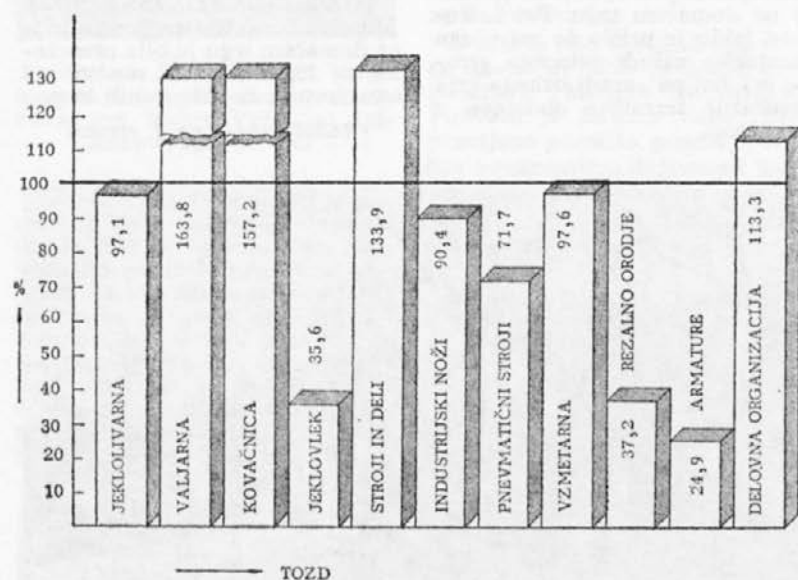
ODSOTNOSTI - 16,57 %



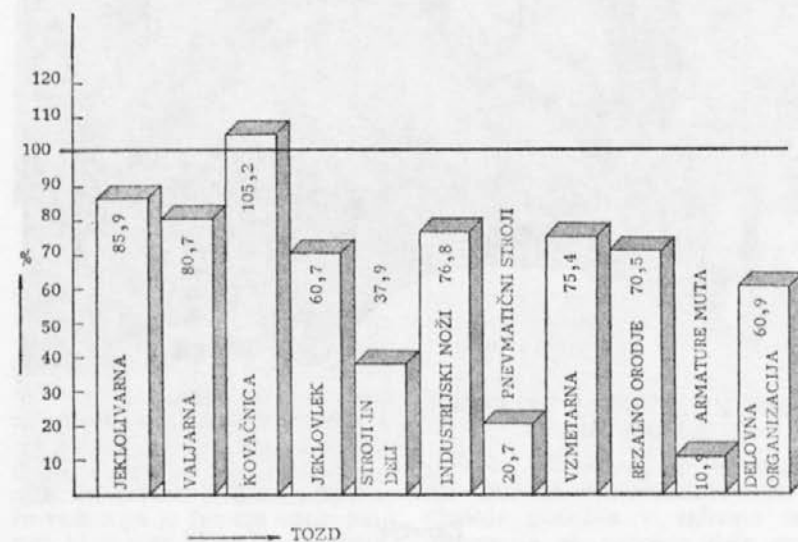
FAKTURIRANA EKSTERNA REALIZACIJA V OKTOBRU 1981



IZVOZ V OKTOBRU 1981 V %



IZVOZ ZA OBDOBJE JANUAR - OKTOBER 1981 V %



naročili po posameznih skupinah proizvodov je zadovoljiva. Za nemoteno proizvodnjo trdokovinskega orodja pa primanjkuje trdokovinskih ploščic.

TOZD ARMATURE. Dobava nekaterih vrst ventilov je zaradi nepravčasne oskrbe z ulitki in nerešenih tehnoloških problemov v precejšnjem zaostanku, kar negativno vpliva tudi na pridobivanje naročil za prihodnje leto.

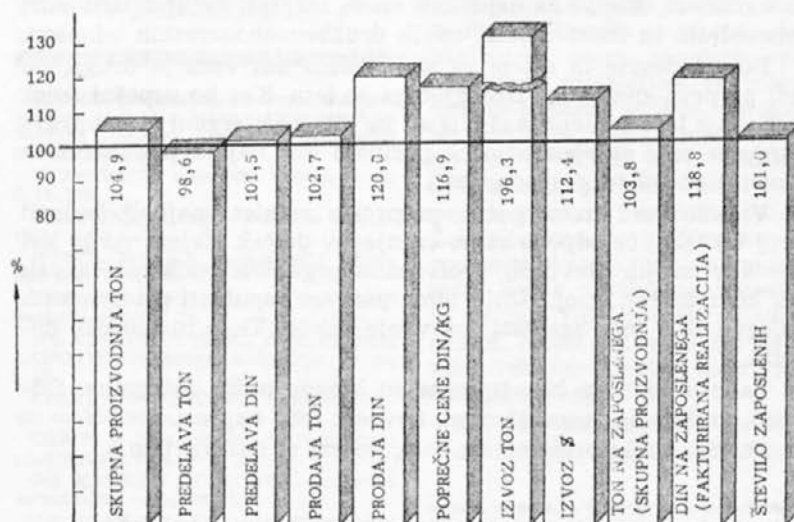
UVOZ

Oktober je bil že drugi mesec, ko je veljala popolna zopora za našo in druge železarne za predlaganje novih uvoznih zaključ-

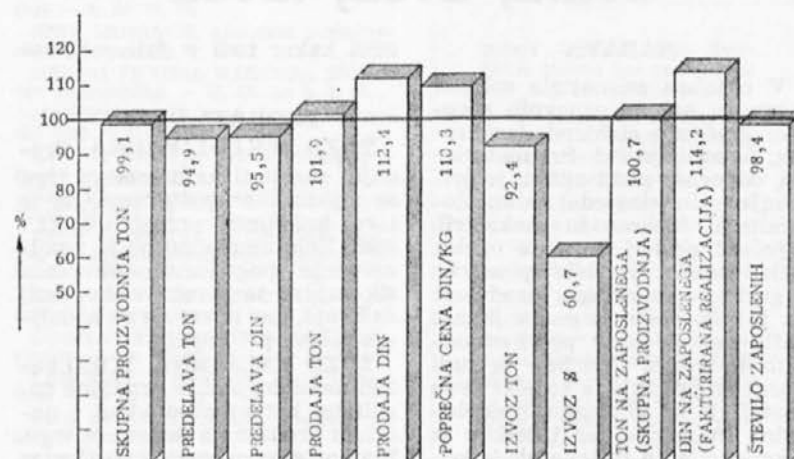
kov. Le malenkostno je bil sproščen uvoz blaga, ki je bilo že na carinskem skladišču oziroma carinjenje tega blaga.

Vzroki so v tem, da terminski nakup deviz, ki jih je najela za nas SOZD slovenske železarne in iz katerih smo prejeli blago že v I. polletju, niso bili pravočasno odplačani, za samo omejevanje uvoza po že potrjenih dokumentih pa nedoseganje našega plana izvoza. Vsa uvozna kvota se ravna po dejansko doseženem fizičnem izvozu v tekočem mesecu in se obračunava še posebej glede na kumulativno doseganje usklajenega plana.

DOSEGANJE PLANSKIH OBVEZNOSTI ZA MESEEC OKTOBER 1981



DOSEGANJE PLANSKIH OBVEZNOSTI ZA OBDOBJE JANUAR - OKTOBER 1981



Zaradi teh ovir in ker plana izvoza ne dosegamo, so uvozne možnosti minimalne. Programi proizvodnje se morajo neprestano spreminjati glede na razpoložljive uvozne surovine.

Cene na svetovnem tržišču za ferolegure so prav v trenutku, ko nimamo možnosti uvažati v večjih količinah, izredno ugodne, predvsem za feromolibden, ferovanadij in tudi ferovolfraam.

IZVOZ

Predvideni mesečni plan izvoza v oktobru je bil presežen za 13,3 odst. Kumulativno smo do kraja oktobra dosegli v konver-

tibilni valuti 74,3 odst. Zelo uspešen je bil v oktobru izvoz valjanega paličastega jekla, saj smo s tem ustvarili 59 odst. konvertibilne mesečne realizacije. Deloma je to omogočila odprema po železnici prek Pliberka, ki nam je pomagala premostiti pomanjkanje kamionov.

Tudi z izvozom kovanega paličastega jekla in neobdelanih ulitkov je bila dosežena želena realizacija, le izvoz industrijskih nožev v ZDA je bil slab. V novembru in decembru bomo odpremili še večje število stiskalnic in s tem se bo doseganje razmeroma nizke klirinške realizacije do konca leta močno dvignilo.

SKLEPI IN STALIŠČA DS ŽELEZARNE

23. 11. 1981 je bila 6. seja delavskega sveta železarne Ravne. Na njej so bili sprejeti naslednji sklepi in stališča:

— Delavski svet je sprejel poročilo o izvrševanju sklepov.

— Sprejel je poročilo poslovnega odbora o poslovanju v prvih 9 mesecih leta 1981 in potrdil sklepe, ki jih je s tem v zvezi zavzel odbor za poslovanje. Ugotovil je, da je v temeljnih organizacijah nasploh premalo prisotna štednja z materialom; zlasti bi morali bolj organizirano shranjevati še uporabne odpadke jekla, ki bi se lahko še nadalje uporabljali in ki jih sedaj izločamo na pripravo vložka. V tem smislu naj poslovodni organi sprejmejo ustrezne ukrepe.

— Sprejel je program ukrepov za odstranitev vzrokov izgube v tozdu armature Muta in potrdil predlagane ukrepe odbora za poslovanje. Apeliral je, naj vsi tozdi in ustrezne strokovne službe nudijo tozdu armature vso potrebno strokovno pomoč pri odpravljanju težav, ki se v tej začetni fazi pri delu in poslovanju tozda pojavljajo.

— Sprejel je metodologijo planiranja za delovno organizacijo.

— Ugotovil je, da so zbori delavcev med 17. 9. in 24. 9. 1981 veljavno sprejeli samoupravni

sporazum o skupnih osnovah in merilih za razporejanje dohodka in čistega dohodka v delovni organizaciji železarne Ravne. Sporazum začne veljati 8. dan po tem ugotovitvenem sklepu, uporablja pa se od 1. 1. 1982 dalje.

— Delovna organizacija železarna Ravne najame pri samoupravnem stanovanjski skupnosti občine Radlje ob Dravi dolgoročni kredit za nakup družbenih stanovanj v višini 1.500.000 din. Kredit se najame z odplačilno dobo 15 let in obrestno mero 4%, ki se po preteku 10 let poveča za 2%. Najeto posojilo se bo vračalo iz sredstev čistega dohodka, ki ga bodo temeljne organizacije v naslednjih letih izdvojile za namene stanovanjske gradnje.

— Delavski svet je imenoval delegate v skupščine krajevnih skupnosti Čečovje, Javornik, Strojnska reka, trg Ravne, Dobja vas, Holmec in trg Prevalje.

— Imenoval je Stanka Kovačiča iz tozda jeklarna za delegata v delavski svet Metalurškega inštituta Ljubljana.

— Določil je datume izvedbe inventure v železarni Ravne in imenoval popisne komisije.

— Imenoval je Milana Zafonika za ravnatelja delovne skupnosti za kadre in splošne zadeve. Imenovanje je za dobo štiri let in velja od 1. 12. 1981 dalje.

dolgove in preskrbo materiala iz tujine bomo morali sami financirati. To dejstvo prepočasi dojemamo, zato tudi mnogi odpori proti izvozu. Danes je pa že jasno, da je potrebno tudi sam ustvariti devizna sredstva za nakup opreme. S tem je naloga še veliko težja in če jo bomo hoteli izpolniti, se bomo prisiljeni delno odreči sedanjim potrošnim navadam.

dar je to mogoče, pa bi morali zagotoviti nemoten uvoz opreme. To mora biti cilj, ki pa v naslednjem letu realno gledano še ni izvedljiv. Vsekakor pa taka strategija ustvarjenja in pridobivanja deviznih sredstev mora veljati za oskrbo tekoče proizvodnje. Analiza kaže, da bi železarna Ravne pokrivala devizne potrebe za enostavno reprodukcijo pri 16 do 18 % izvozu (računano na eks-

POROČEVALCI V NOVEMBRU

Novembra so izšli naslednji Poročevalci:

- Poročevalec št. 42 — Program dela TOZD skupnih in spremljajočih dejavnosti ter delovnih skupnosti za leto 1982.
- Poročevalec št. 43 — Cilji in poslovna politika izvajanja srednjeročnega plana 1981—1985 v letu 1982.
- Poročevalec št. 44 — Izhodišča za preoblikovanje samoupravnih delovnih in sindikalnih skupin.
- Poročevalec št. 45 — Pravilnik o inventuri (popisu) sredstev in njihovih virov (osnutek).
- Poročevalec št. 46 — Koledar delovnih in prostih dni za leto 1982.

KAKO TO DOSEČI?

Največji del pokrivanja potrebnih deviznih sredstev je treba ustvariti z lastnim izvozom. To je najsigurnejša oblika, ki nam poleg deviz zastavlja zahtevo za boljše in kvalitetnejše delo. Višji je izvoz, večji so delovni napor, delovna in tehnološka disciplina, kar se mora odraziti v večji konkurenčnosti na svetovnem in domačem tržišču. Takoj se postavi vprašanje, do katere meje izvažati? Poslovodni odbor meni, da bi morali stremeti po lastnem deviznem pokritju pri enostavni reprodukciji. To pomeni samofinanciranje surovin, pomožnega materiala in rezervnih delov. Z združevanjem deviz od naših kupcev ter z nakupom, ka-

terno realizacijo). V devetih mesecih tega leta smo dosegli 11,4 %. Zelo zanimiva je ugotovitev, da smo ta razmerja v zadnjem desetletju že dosegli ali se jim pa vsaj približali. Konkretno, leta 1970 smo dosegli 19,1 % izvoza, računano na eksterno realizacijo, 1972. leta 12,9 %, 1973 16,5 %, 1974 17,7 %, 1975 15,0 %, 1976 14,5 %, 1977 15,8 %.

Poudariti je treba, da smo tedaj izvažali predvsem zaradi proizvodne kondicije in ne zaradi pridobivanja deviz.

Junija so na pobudo poslovodnega odbora, ki se je zavedal kritične situacije, tekle samoupravne in strokovne dejavnosti, da bi znatno izboljšali lastne izvozne dosežke. Na delavskem svetu so

Odvisni smo sami od sebe

(IZ POROČILA POSLOVODNEGA ODBORA NA 6. SEJI DS ŽELEZARNE)

Pogoji gospodarjenja in možnost deviznega bilansiranja se letos iz meseca v mesec poslabšujejo. To stanje zahteva od celotnega kolektiva več resnosti, predvsem pa večjih lastnih naporov pri delu in ne nazadnje določeno odrekanje pri delitvi čistega dohodka.

Vsak proizvodni cikel je po gojen s preskrbo reprodukcijskega materiala, rezervnih delov in opreme v mejah ekonomske in finančne možnosti. Prav pri tem se srečujemo s problemi, ki so nam bili v tako izraziti obliki doslej precej tuji. Razlog težavam je negativna devizna bilanca Jugoslavije, v kateri pa ima železarna Ravne tudi svoje mesto z negativnim predznakom. Jalova je

tolažba, da se isto dogaja tudi ostalim jugoslovanskim železarnam. Nekako do maja smo devizni primanjkljaj blažili z najemanjem deviznih kratkoročnih kreditov, že nekaj mesecev pa tega vira ni več. Zato, ker banke enostavno nimajo učinkovitih deviznih sredstev in zaradi nezmožnosti vračanja posojil ob pogodbeno dogovorjenih rokih. Prav zaradi tega rizika tuje banke že nekaj mesecev ne dajejo medbančnih posojil, kar se seveda drastično odraža v združenem delu.

Manevrski prostor poslovne strategije je izredno omejen, in če želimo normalno izkoriščati svoje proizvodne kapacitete, moramo dojeti naslednje: devizne

Drevo življenja



bile dane zadolžitve, ki že dajejo pozitivne rezultate. V poletnih mesecih, juliju in avgustu, se sicer niso odražali (letni dopusti in zaradi tega slab odjem materiala iz špedicije). Bistveno spremenjeno stanje opazimo v septembru, oktobru, in vse kaže, da bo enako v novembru. Izvoz se je skoraj podvojil, pa vendar planirani rezultat ne bo dosežen, ker je v prvih osmih mesecih bil preslab. V devetih mesecih je železarna izpolnila izvoz samo z indeksom 54,6%, kar je vsekakor zaskrbljujoče. Razlogi so naslednji:

— premajhna lastna pripravljenost in angažiranost za izpolnitev planskih obveznosti,

— terminska neuskkljenost izvajanja investicij v teku. To je izrazito pri nezmožnosti dograditve nove mini livarne, zaradi katere TOZD armature ne dobivajo vložka tako, kot je predvideno. Tu bo izpadel izvoz v vrednosti 1,3 do 1,5 milijona \$ v letošnjem letu,

— izredna in nepričakovana revalvacija US \$ proti ostalim trdnim valutam. Ker sami izvažamo pretežno na področje DM in Asch., beležimo zaradi tega izgubo okoli 25% prometa proti dolarju,

— popolna recesija prodaje izdelkov črne metalurgije na zahodnoevropskem trgu.

Od vseh obratov izkazuje najboljši rezultat kovačnica, ki je dosegla izvozno realizacijo z indeksom 99,4%. V tričetrtletju beleži livarna indeks 84,6%, industrijski noži 73,6%, rezalno orodje 74,2%, vzmetarna 73,0%, valjarna 71,5% ter jeklovlek 63,5%. Vsi ostali obrati imajo še slabše rezultate.

Predvidevamo, da se bodo ti indeksi do konca leta znatno izboljšali v vseh navedenih obratih, prav tako v starih in delih, ki imajo izvozne obveznosti šele v drugem polletju letos. Moti nas pa dejstvo, da vendar noben obrat ni v celoti izpolnil dinamičnega plana.

Prav tako je zaskrbljujoče, da je uvoz surovin in rezervnih delov iz meseca v mesec bolj omejen. Proizvodnega procesa doslej sicer še nismo prekinili, vendar pri vseh važnejših materialih ne uspevamo več zagotavljati varnostnih zalog. To je pa prvi pogoj za normalno proizvodnjo. Rešitev je samo v izpolnjevanju lastnih izvoznih obveznosti, kajti dejstvo je, da ne uspemo od naših kupcev združiti manjkajočega dela deviznih sredstev. Naročil, tako na domačem kot na tujem trgu, je dovolj in trenutno ne predstavljajo problema.

— Za prve sobote v mesecu načeloma predlagamo delovne sobote zaradi obračunov.

— Tozd in delovne skupnosti, ki prenašajo popoldansko in nočno delo iz delovnih sobot na dopoldansko delo prostih sobot, morajo to sprejeti posebej na delavskih svetih tozd in zaradi enotnosti takega dela v vseh tozdih po naslednjem pravilu:

pri dvoizmenskem delu:

— prvo popoldansko delovno soboto prenesemo na prvo prosto soboto v mesecu

— drugo popoldansko delovno soboto prenesemo na drugo prosto soboto v mesecu itd.

pri triizmenskem delu:

— prvo popoldansko delovno soboto prenesemo na prvo prosto soboto v mesecu

— prvo nočno delovno soboto prenesemo na drugo prosto soboto v mesecu

— drugo popoldansko delovno soboto prenesemo na tretjo prosto soboto v mesecu itd.

Prenašamo lahko toliko delovnih sobot, kolikor imamo prostih sobot v enem mesecu.

Dodatni predlogi

— V sistemu IV. izmene so prosti dnevi 1. in 2. januar, 1. in 2. maj ter 1., 29. in 30. november, in sicer v tistih obratih in službah, kjer je to nujno zaradi proizvodnega procesa ali vezano na ta proces in možno zaradi ustavitve dela (jeklarna, valjarna, kovačnica, laboratoriji ipd.)

— Za iste obrate in službe v sistemu četrte izmene so delovni dnevi 27. april ter 4. in 22. julij kot delo v podaljšanem delovnem času.

Nadomestilo OD za praznike obračunavamo tako:

— V sistemu IV. izmene obračunamo nadomestilo OD za dneve, ki so določeni kot prosti dnevi, to so: 1. in 2. januar, 1. in 2. maj ter 1., 29. in 30. november, in za delovne dneve na dan praznikov to je 27. april in 22. julij (razen 4. julij, ker je praznik na nedeljo in se ne prenaša).

— V sistemu prostih sobot obračunamo nadomestilo za OD za dneve, ki so po zakonu zvezni in republiški prazniki, to so 1.



Temna rast

in 2. januar, 27. april, 1. in 2. maj, 22. julij ter 1., 29. in 30. november (razen 4. julij, ker je praznik na nedeljo in se ne prenaša).

— Delo na dan zveznih in republiških praznikov se vsem delavcem obračunava s 50% dodatkom kot delo v podaljšanem delovnem času in s 75% dodatkom kot delo na dan praznikov.

Navedeni prazniki so: 1. in 2. januar, 27. april, 1. in 3. maj, 4. in 22. julij ter 1., 29. in 30. november.

Za februar in oktober 1982 je število plačanih ur 176 in ne predlagamo povišanja VED kot do sedaj, ker to ni skladno s predpisi in ker mesečne akontacije OD kvartalno poračunavamo.

Služba za sistem OD

Kako bomo delali v letu 1982

Služba za sistem OD je izdelala koledar delovnih in prostih dni za leto 1982, odbor za poslovanje pa je poslal poenoten predlog delavskim svetom tozdov in del. skupnosti, da ga sprejmejo. Besedilo je s tabelami vred izšlo v Poročevalcu št. 46/81, mi pa povzemamo iz njega nekaj posebnosti.

Urednik

— Za 13. marec 1982 predlagamo solidarnostni dan z osemurno delovno obveznostjo, ki je predpisan, da se opravi po zakonu. Predlagamo ga po dogovoru v SOZD Slovenskih železarn in zato, ker so v marcu vse sobote proste. Ta dan označimo kot prosto soboto, vendar je to delovna obveznost. Dovolj se, da lahko izkoristimo na ta dan dopust.

V sistemu IV. izmene je treba delavcem omogočiti, da bodo to obveznost lahko opravili poleg rednega dela v marcu, o čemer je treba voditi posebno evidenco.

Delavec, ki te obveznosti ne opravi, lahko prispeva svoj delež OD v obliki dopusta ali pa se mu odtegne enodnevni zaslužek, in sicer pri izplačilu OD za marec 1982, o čemer so DS tozd in delovnih skupnosti sprejeli sklep, ki velja splošno za koledar delovnih in prostih dni.

— 2. maj je zvezni praznik na nedeljo in se zato prenese na 3. maj.

— Za 26. april predlagamo prosti ponedeljek in zato 17. aprila delovno soboto.

— Za 23. julij predlagamo prosti petek in zato 31. julija delovno soboto.

— Oba predloga utemeljujemo zaradi možnosti remontnih opravil in zato, da ni prekinjanja ter ponovnega stavljanja v pogon strojev in naprav ter ugodnosti uporabe več prostih dni.

— Za 31. december smo predvideli prosti dan kot vsako leto in ga nadomestimo z delovno soboto 4. decembra.

— V predlogu smo upoštevali sobote, ki so na 14. ali 15. v mesecu kot delovne sobote zaradi izplačila OD.

RAZPORED DELOVNIH IN PROSTIH DNI ZA LETO 1982

Mesec	Koledar. dnevi	Prazniki z nadom.	Nedelje	Proste sobote	Delovne sobote	Prosti dnevi	Delovni dnevi	Plačani dnevi	Plačane ure	Proste sobote
I.	31	2	5	3	1	10	21	23	184	16., 23., 30,
II.	28	-	4	2	2	6	22	22	176	13., 20.
III.	31	-	4	4 (3)	13/3sol.d.8	23	23	23	184	6., 13.sol.dan,20.,27.
IV.	30	1	4	3	2	8	22	23	184	10., 24., 26.
V.	31	2	5	3	1	10	21	23	184	8., 22., 29.
VI.	30	-	4	3	1	7	23	23	184	12., 19., 26.
VII.	31	1	4	4	2	9	22	23	184	10., 17., 23., 24.
VIII.	31	-	5	3	1	8	23	23	184	7., 21., 28.
IX.	30	-	4	3	1	7	23	23	184	11., 18., 25,
X.	31	-	5	4	1	9	22	22	176	9., 16., 23., 30.
XI.	30	3	4	3	1	10	20	23	184	13., 20., 27.
XII.	31	-	4	4	1	8	23	23	184	11., 18., 25., 31.
Skupno	365	9	52	39 (38)	14 (15)	100	265	274	2.192	

Iz dela sindikata

PROBLEMSKA KONFERENCA KO SINDIKATA SOZD SZ

Po sklepu koordinacijskega odbora sindikata SOZD SZ je bila 13. 11. 1981 problemska konferenca na temo: Naloge sindikata pri uresničevanju srednjeročnega programa SOZD SZ.



V uvodnem poročilu so bile prikazane priprave in analiza poslovanja razvojnih možnosti za TOZD, DS, DO in SOZD kot celoto. Opisane so bile priprave ter samoupravno in družbeno dogovarjanje o temeljnih planov. Že prva konferenca Zveze sindikatov Slovenije leta 1979 je postavila temelje za pravočasno pripravo planskih dokumentov za naslednje srednjeročno obdobje in k temu spodbudila vse sindikalne delavce, da se bomo zavzemali za čim boljše kakovost planskih dokumentov in da bi resnično bile upoštevane dohodkovne možnosti in stopnja usklajenosti.

Slovenske železarne so v srednjeročnem planu 1981—1985 oblikovale zahtevne razvojne cilje, katere pa lahko uresničimo samo, če jih bomo delavci sprejeli kot potrebne in nujne.

V slovenskem gospodarstvu imata v prihodnjem obdobju nedvomno prednost prestrukturiranje gospodarstva in izvoz. Zato bi z nameranimi investicijami posegli v proizvodnjo jekla, jo povečali, posodobili in izboljšali asortiman.

Izgradnja jeseniške jeklarne, posodobitev in razširitev proizvodnje v Štorah in Ravnah predstavljajo polovico vseh investicij v SOZD SZ. Skupen znesek za investicije znaša 17,7 milijarde, od tega samo v osnovna sredstva okoli 14,6 milijarde. Rezultat teh investicij in drugih sprememb bo proizvodnja blizu 930.000 ton končnih izdelkov in blizu 980.000 ton jekla v letu 1985.

Poleg vlaganj v jeklarne bo treba dati poudarek tudi investicijam, ki bi omogočale povečanje izvoza, za katerega vemo, da bo v naslednjem obdobju zelo potreben, če bomo hoteli dobiti devize za repromaterial, brez katerega železarne ne morejo normalno obratovati. Poleg povečanja vrednosti neposrednega izvoza bo treba iskati možnosti in pridobivanje deviz s posrednim izvozom skupno s porabniki naših izdelkov.

Zato je pred vsemi delavci v SOZD SZ pomembna naloga, da se bomo poskušali še trdneje

povezati predvsem v medsebojnih tokovih materiala, v združevanju sredstev za investicijske naložbe in iskanje izvozno najbolj uspešnih izdelkov.

V prizadevanju za čim boljše planiranje ter uresničevanje plana pa naj bi sindikat v bistvu imel dvojno nalogo:

— je nosilec družbenopolitične akcije in

— nosilec dogovarjanja o razporejanju in delitvi dohodka.

Kot nosilec družbenopolitične akcije si bo prizadeval za samoupravnost planiranja ter skrbel za demokratične razprave o letnih ciljih, politiki in pomembnejših odločitvah, kjer bodo dejansko zastopani interesi samoupravljalcev.

Druga naloga, ki je zahtevnejša, pa je razporejanje dohodka, čistega dohodka in delitve OD. Pri tej nalogi si bo moral sindikat močno prizadevati za pravično delitev čistega dohodka na OD, kjer naj bi v delitvi OD upoštevali čim bolj neposredno in na čim bolj enostaven način odnos med rezultati dela in višino OD, s tem pa med OD in dohodkom organizacije kot celote. Prav tako bo moral sindikat v naslednjem obdobju igrati pomembno vlogo o vseh dogovorjenih in sporazumevanjih o delitvi OD, kjer bo zagovarjal čim širša stališča delavcev Slovenskih železarn.

S pravilnim vodenjem družbenopolitične aktivnosti na vseh področjih gospodarjenja bomo le tako prispevali k večjemu uresničevanju zastavljenih srednje-

ANIMATORJI V OOS TOZD IN DELOVNIH SKUPNOSTIH

O O S	KULTURNI	ŠPORTNI	za INFORMIRANJE
JEKLARNA			
JEKLOLIVARNA (liv.)	Horst Dvornik	Engelbert Močivnik	Silvo Jaš
JEKLOLIVARNA (čist.)	Ivan Hartman	Pavel Kopmajer	Vili Klemenc
VALJARNA			
KOVAČNICA	Srečko Hudrap	Zdravko Mlakar	Vida Mager
JEKLOVLEK	Milan Brežnik	Milan Brežnik	
KALILNICA	Franc Turjak	Beno Jelen	
ORODJARNA	Marjan Krajnc	Marjan Krajnc	Vojko Zaberčnik
STROJI IN DELI	Adi Žih	Tone Garb	Jožef Kovačič
INDUSTRIJSKI NOŽI	Ivan Vidovič	Franc Kričej	Erhard Srebotnik
PNEVMATIČNI STROJI	Franc Podmeninšek	Milan Slatinšek	Hinko Pepevnik
VZMETARNA	Anton Mravljak	Stanko Robič	Rudi Fajmut
REZALNO ORODJE	Slavko Pangerc	Anton Vidmajer	Herman Čepelnik
KOVINARSTVO LJUBNO	Milena Vovk	Vlado Lamut	Jože Jamnik
ARMATURE MUTA	Branko Kremzer	Srečko Vrhnjak	Otmir Preglav
ENERGIJA	Drago Britovšek	Oto Kričej	Jože Novinšek
E T S	Peter Mihelaš	Alojz Španžel	Jože Kret
		Anton Krejan	
S G V	Jože Štrekelj	Roman Skrinjar	Ivanka Čreslovnik
TRANSPORT	Janez Miklavc	Drago Šuler	Silvo Levar
P I I	Berta Gostenčnik	Darko Pastirk	Herman Kropivnik
R P T	Antonijsa Šegal	Franjo Krivec	Jože Petrovič
KOMERCIALA	Monika Plestenjak	Ela Pšeničnik	M. Kjorpenčev
KONTROLA KAKOVOSTI	Darinka Arnšek	Jože Gostenčnik	Ernest Petelin
DRUŽBENI STANDARD	Marinka Kovač	Ludvika Pavše	Marjeta Polajner
RAČUNOVODSTVO	Emilija Gorenšek	Jožica Taka	Angela Koren
GOSPODARJENJE	Tatjana Polenik	Lizika Potočnik	Ludvika Štampar
K S Z	Marjan Gerdej	Dominik Grešovnik	Samo Šavc
P F S	Nežka Šisernik	Peter Močnik	Ivanka Štifter

Kjer jih še nimajo, jih bodo imenovali.

ročnih ciljev in politike. Ker je bila razprava na konferenci zelo široka in živahna, bo sklepe konference pripravila komisija, objavili pa jih bomo v eni izmed prihodnjih števil Fužinarja.

Franc Košak

Pomenki z izvozniki

KOVAČI NAJUSPEŠNEJŠI IZVOZNIKI

»Menim, da o izvozu še vedno preveč govorimo, da pa dosti premalo naredimo. Poglejte, kovači smo že pred dobrimi desetimi ali dvajsetimi leti glede na takratno proizvodnjo izvažali mnogo več, kot izvažamo danes, pa nismo toliko zaskrbljeni govorili, saj smo se zavedali, da je izvoz nujen. Tudi danes je, vendar se vse preveč z raznimi, tudi neobjektivnimi izgovori izogibamo konkretnemu izvrševanju izvoznih načrtov. Menim pa, da te ugotovitve ne veljajo toliko za TOZD kovačnico, saj kovači plan izvoza izvršujemo in ga celo presegamo, tako količinsko kot finančno. Treba pa je reči, da tudi nam izvoz povzroča nemalo težav znotraj temeljne organizacije. Zaradi »pehanja« za čim večji izvoz imamo težave pri odpremi naših kovanih izdelkov za domače kupce. V tem času, ko moramo skoraj 20 odstotkov naše proizvodnje izvoziti, imamo v adjustaži dokaj ozko grlo, skozi katerega že lep čas gredo le izdelki za izvoz, medtem ko za domači trg skoraj ni prehoda,« je uvodoma dejal Miha Ošlak, vo-

dja medfazne kontrole v TOZD kovačnica.

Čeprav so kovači že večkrat opozorili na težave, ki jih dnevno imajo zaradi utesnjenosti v adjustaži in termični obdelovalnici, se stanje do danes še ni uredilo.

»Nobena skrivnost ni, niti ni tožarjenje, da smo kovači že ob načrtovanju avtomatske kovaške linije načrtovali tudi razširitev in posodobitev adjustaže in termične obdelovalnice. Novo avtomatsko kovaško linijo smo zgradili in proizvodnjo povečali za okrog 8 tisoč ton kovanih izdelkov. Smo pa ob tem pozabili na posodobitev drugih spremljajočih oddelkov,« je poudaril tov. Ošlak in nadaljeval:

»Subjektivne težave, ki nas spremljajo pri izvrševanju planskih nalog za izvoz, katere poskušamo interno reševati, so predvsem v nedosledni tehnološki in delovni disciplini, kar najbolj vpliva, da imamo nekoliko večji odstotek neuspele proizvodnje, delno pa tudi pri izmečku. S tem ko je bil v TOZD jeklar na narejen bistven napredek pri kvaliteti površine ingotov, nam v kovačnici povzroča to prekomerno čiščenje in ne nazadnje tudi

težave pri doseganju kvalitete kovanega jekla, ki je za izvoz nekoliko bolj zahtevna kot za domači trg. Na drugi strani pa se še vedno nismo navadili, da se danes dobro prodaja le kvaliteten proizvod. Menim, da je kvaliteta naših izdelkov odlična, dokler se z njo ne pojavimo na tujih tržiščih. Res pa je, da kovači skoraj ne poznajo reklamacij,« je dodal naš sogovornik.

Tov. Ošlak, ki je tudi sekretar osnovne partijske organizacije v TOZD kovačnica, je ob koncu pripomnil, da bi bilo še vredno govoriti tudi o cenah, ki jih tuja tržišča priznavajo za kovane izdelke. Ker je neposredni proizvajalec, ne pa komercialist, ne pozna toliko, kot je sam dejal, razlogov za takšne razkorake pri cenah. Predvsem bi rad zvedel za razloge, zakaj so cene za njihove proizvode na tujih tržiščih tako nizke v odnosu na jugoslovanskem tržišču.

TOZD STROJI IN DELI »PRE-IZKUŠEN« IZVOZNIK

»Tudi naša temeljna organizacija že leta izvažala, predvsem na klirinško tržišče in le manjši del na zapadno. Tako na klirinško izvažamo stiskalnice in valje za hladno valjanje. Glede deviznega bilansiranja pa smo si tudi v TOZD stroji in deli zadali nalogo oz. sprejeli dodatni plan izvoza na zapadno tržišče. Ob tem smo vključili tudi izvozno službo TOZD komerciale predvsem z nalogo, da poišče kupce za naše proizvode na zapadnem tržišču,« je povedal Marjan Senica, vodja priprave dela v TOZD stroji in deli.

V tej temeljni organizaciji pravijo, da se bodo na zapadnem tržišču predvsem predstavili z izvozom valjev za hladno valja-



V parku je vedno svetleje

nje. Akcija pa že tudi teče za pridobivanje kupcev za še nekatere proizvode.

»Kljub prizadevanju naša temeljna organizacija letos nekoliko kasni pri dobavi stiskalnic v Sovjetsko zvezo. Bomo pa do konca leta sigurno naročila za valje izvršili. Nekoliko bolj uspešni smo pri izvrševanju letnega plana dobave za domači trg in izvoz, saj ga dosegamo skoraj 100-odstotno, vsaj kar se tiče fizične proizvodnje, finančno pa ga celo presegamo. Ker imamo še vedno težave pri nabavi uvozne opreme, smo že pred časom začeli akcijo, in sicer naj bi že v prihodnjem letu del uvožene, za devize kupljene opreme nadomestili z domačo. V našem tozdu si tako prizadevamo, da bi osvojili proizvodnjo novih vrst artiklov, v katere bo vloženega mnogo več domačega znanja in materialov,« je razložil naš sogovornik.

V TOZD stroji in deli pa so ob devetmesečnem poslovanju ugotovili negativno stanje oz. padanje rasti fizične proizvodnje, produktivnosti dela in pri ekonomičnosti proizvodnje. Na podlagi ugotovitev bodo v tej temeljni organizaciji storili vse oz. bodo začeli akcijo za izboljšanje stanja. V tej akciji naj bi svoje poslanstvo opravilo vodstvo tozda, samoupravni organi in družbenopolitične organizacije z namenom, da se kljub težavam mora dvigniti produktivnost dela, kvaliteta proizvodov in da se bo zmanjšal izdeček.

»Menim, da se v teh zaostrenih gospodarskih časih vsi premalo zavedamo, kakšne težave nas čakajo v prihodnjem letu. Da jim bomo kos, bomo morali nedvomno več delati in proizvajati kvalitetnejše proizvode, da si bomo lahko kupili nadvse potrebne reprodukcijske materiale, predvsem pa, da bomo obdržali svoj renome na tujih tržiščih. Menim tudi, da se danes delavci prema-

lo zavedajo, kakšno odgovornost imajo s tem, ko so spravili v pogon delovni stroj, na katerem se vrti kos, ki je vreden mnogo denarja,« je sklenil tov. Senica.

KLJUB POSODOBITVI V VZMETARNI ŠE VEDNO FIZIČNO DELO

»Tudi v naši temeljni organizaciji se dobro zavedamo, da je izvoz prioriteta naloga v teh zaostrenih gospodarskih časih, saj vemo, da je proizvodni proces naše delovne organizacije močno odvisen od uvoza surovin. Velika gospodarska kriza v svetu in v zahodnih evropskih državah, prevsem pa v avtomobilski industriji, saj so mnoge tovarne skrčile svojo proizvodnjo in pričele odpuščati delavce. To je tudi vzrok, da naš inozemski poslovni partner oz. odjemalec vzmeti MAN v začetku leta ni vedel, kakšne vzmeti in koliko bo lahko prodal. Zato tudi na Ravnah ni naročil vzmeti v tolikšni količini, kot smo predvidevali z letnim načrtom. Tako smo v prvem kvartalu imeli sklenjenih pogodb le 64 odstotkov od planiranih količin. Treba pa je tudi reči, da je eden od vzrokov, da v letošnjem letu nimamo dovolj naročil v tem, da na Ravnah nismo opremljeni niti ne posodabljammo tehnologije dela za proizvodnjo paraboličnih vzmeti. Kljub temu, da je v svetu po tem proizvodu toliko povpraševanja, smo bili primorani naročila odklanjati,« je uvodoma razložil Danijel Praprotnik, ravnatelj TOZD vzmetarna.

Kljub vsemu pa stanje v vzmetarni, vsaj kar se tiče izvoza, ni tako kritično. V drugi polovici leta so se namreč naročila za izvoz nekoliko povečala, vendar, kot je dejal naš sogovornik, izgubljenih naročil iz prve polovice leta, do konca leta ne bodo mogli nadoknaditi, saj imajo sklenjeno pogodbo z MAN za 866 ton

vzmeti, kar predstavlja 86 odstotkov letnega izvoznega načrta. Ravenski proizvajalci vzmeti, ki so si v zadnjih letih, predvsem z dobro kvaliteto dela pridobili renome na tujih tržiščih, saj skoraj ne poznajo reklamacij, pa bodo do konca leta poskušali izpolniti vse izvozne pogodbenne obveznosti.

»Razvoj v vzmetarstvu gre tako v tujini kot tudi doma v proizvodnjo paraboličnih vzmeti. Ker ravnski vzmetarji še nismo opremljeni niti ne posodabljammo tehnologije dela za proizvodnjo teh vzmeti, imamo že sedaj za leto 1982 proste kapacitete, katere pa bomo izkoristili za proizvodnjo vzmeti za avstrijsko firmo Steier Puch. Ker proizvodnja teh vzmeti ni tako zahtevna, jo bomo lahko osvojili z minimalnimi investicijskimi sredstvi. Poudariti pa moram, da so aktivnosti glede osvojitve nove tehnologije že stekle in bodo zaključene do konca prvega kvartala 1982. Tako predvidevamo, da bomo lahko v letu 1982 proizvedli več vzmeti za izvoz na konvertibilno področje. S tem bomo tudi ravnski vzmetarji prispevali svoj delež k nadvse potrebnim devizam,« je prepričan tov. Praprotnik.

Kljub posodobitvi nekaterih proizvodnih strojev in naprav

imajo v vzmetarni še vedno precej težav zaradi strojnega parka in utesenjenih prostorov. Več o tem tov. Praprotnik:

»Čeprav smo pred nekaj leti izvršili nekatere posodobitve, se še vedno dnevno srečujemo s težavami, ki nam jih povzročajo okvare na strojih in napravah. Dobro nam je znano, da so stroji in naprave v vzmetarni v stalnem obratovanju že nad 20 let in da so stroški vzdrževanja vedno večji. Zaradi skrčenih investicijskih sredstev celotnega strojnega parka ne bomo mogli posodobiti. Smo pa že sklenili pogodbe za rekonstrukcijo oz. zamenjavo »koračne« peči. Kljub nekaterim posodobitvam pa imamo v vzmetarni še vedno precej enostavnih, vendar težkih fizičnih del, ki bi se dala z malo avtomatizacije posodobiti. Zato smo že pred časom angažirali strokovnjake iz železarne, ki naj bi v doglednem času (z ustreznimi rešitvami in napravami) odpravili težko fizično delo. Vsem pa mora biti jasno, da noben stroj ali naprava ne bo povsem nadomestil oz. odpravil težkega fizičnega dela iz vzmetarne. To pomeni, da se bo pri kaljenju še vedno kadilo, da bo vroče in težko fizično delo,« je zaključil tov. Praprotnik.

Franc Rotar

INOVACIJE

V obdobju od 8/7 do 28/10-1981 so bile odobrene naslednje inovacije:

TOZD jeklarna

Svetislavu Andriču, Mirku Bariču in Ivanu Šrotu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo za uvedbo dodatne 23. kokele pri postavljanju livnih plošč. Z uvedbo dodatne kokele se je povečal izplen, povečanja dohodka pa ni bilo moč ugotoviti. Nadomestilo znaša 12.000 din, avtorji pa si ga delijo na enake dele.

Albertu Tretjaku in Francu Pečniku je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 6000 din za izdelavo klešč za snemanje izolacijskih kap, s čimer se je olajšalo delo. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti, pri delitvi pa sta udeležena Tretjak s 70 in Pečnik s 30 odstotki.

Slavku Seštu in Cvetku Nagliču je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 11.637 din za uvedbo popravljanja čepov na lijakih V-20. V prvem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda za 171.925 din, z novo tehnologijo pa inovacija ne pride več v poštev. Nadomestilo si avtorja delita na polovico.

TOZD jeklolivarna

Alfonzu Polajnerju je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 6000 din za uvedbo tehnice na dveh žerjavih, po načrtu je bila predvidena samo na enem. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

Antonu Rusu in Vinku Krušču je bilo dodeljeno drugo nadomestilo za predelavo peskometra, s čimer sta odpravila tresljaje in zmanjšala vzdrževalne stroške. V drugem in tretjem letu je bil z inovacijo povečan dohodek tozda poprečno letno za 124.742 din. Nadomestilo znaša 13.477 din, avtorja pa si ga delita na polovico.

Otmariju Ferku je bilo dodeljeno drugo nadomestilo 8812 din za uvedbo strojnega ravnanja goseničnih členkov. V drugem in tretjem letu je bil z inovacijo povečan dohodek tozda poprečno letno za 109.154 din.

Milanu Strigliu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 10.000 din za uvedbo uporabe odpadnih rezalk, s čimer se je prihranilo pri brusnih ploščah. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

TOZD valjarna

Lazu Saviču, Dominiku Naberniku in Edvardu Plazovniku je bilo dodeljeno drugo nadomestilo za predelavo

škarij na srednji progi, s čimer so se zmanjšali zastoji. V drugem in tretjem letu uporabe inovacije je bil v tozdu povečan dohodek poprečno letno za 354.307 din. Nadomestilo znaša 15.077 din, pri delitvi pa sta udeležena Nabernik in Savič s 40, ter Plazovnik z 20 odstotki.

Stefanu Poreju je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 15.000 din za mehaniziranje odpiranja in zapiranja vode na srednji progi. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

Hinku Fužirju je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 10.000 din za izdelavo vilic za menjavanje zaves pri ogrevnih pečeh. Z uporabo klešč se je olajšalo delo vzdrževalcev, povečanja dohodka pa pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

Aljozu Streklju je bilo dodeljeno tretje nadomestilo 147.920,75 din za spremembo plana vtikov na lahki progi pri valjanju profilov 12 do 17 mm. V četrtem in petem letu uporabe inovacije je bil v tozdu povečan dohodek poprečno letno za 9.815.180 din.

TOZD jeklovlek

Jožetu Čehu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 1000 din za izboljšavo mazanja na dvežilni vlečni klopi. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

TOZD stroji in deli

Danijelu Merkaču, Radu Rebrniku in Mirku Stalekarju je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za izboljšavo tehnologije obdelave cilindrov stiskalnic. Z inovacijo je bil v prvem letu povečan dohodek v tozdu za 354.904 dinarjev. Nadomestilo znaša 16.986 din, pri delitvi pa so udeleženi Merkač s 50, Rebrnik s 30 in Stalekar z 20 odstotki.

Mirku Moriju, Aljozu Pečniku in Danijelu Merkaču je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za izboljšavo tehnologije obdelave delov za stiskalnice. V prvem letu uporabe inovacije je bil v tozdu povečan dohodek za 1.344.460 dinarjev. Nadomestilo znaša 43.726 dinarjev, avtorji pa si ga delijo na enake dele.

Aljozu Pisarju je bilo dodeljeno enkratno pavšalno nadomestilo 2000 din za izboljšavo tehnologije struženja zaves. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

Antonu Lačnu je bilo dodeljeno enkratno pavšalno nadomestilo 3000 din za predelavo izmetala na stiskalnici 100 Mp, s čimer se je izboljšala funk-

cionalnost stiskalnice, povečanja dohodka s to inovacijo pa ni bilo moč ugotoviti.

Stanislavu Kobovcu, Valterju Valentinu in Stefanu Grebencu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 9000 din za izdelavo konstrukcije paketirke HPS-1000, s čimer se je izboljšala njena funkcionalnost. Nadomestilo si delila na enake dele.

Jožetu Gostenčniku in Petru Klavžu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 3000 din za izdelavo dodatnih čeljusti na NC stružnici, s čimer se je olajšala obdelava ovalnih kosov. Nadomestilo si delila na polovico.

Vinku Javorniku je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 2500 din za uvedbo hkratne obdelave parov zobnikov, s čimer se je izboljšala kakovost in povečala produktivnost.

Viktorju Uršniku je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 5000 din za izdelavo sedmih priprav pri varjenju sestavnih delov lafet. Z uporabo priprav se je izboljšala kakovost in povečala produktivnost pri varjenju.

Jožetu Ledineku je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 18.658 din za uvedbo uporabe rabljenih plošč iz trde kovine. Z enkratno uporabo se je povečal dohodek tozda za 189.752 din.

Vinku Javorniku in Antonu Knezu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 9000 din za zamenjavo elektromotorja na odvalnem rezkalnem stroju, s čimer se je omogočila obdelava zobnikov večjih modulov. Nadomestilo si delila na polovico.

Blažu Mlakarju, Mihi Hovniku in Milanu Iršiču je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 7500 din za izdelavo vrtnalnih priprav, ki je povečala produktivnost vrtnanja. Nadomestilo si delila na enake dele.

Ivanu Jehartu, Maksu Habru, Ivanu Zagerniku in Milanu Iršiču je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 39.437 din za izdelavo naprave za tlačno preizkušanje ventilov. Z uporabo naprave je bil povečan dohodek v tozdih stroji in deli in orodjarni za 619.965 din. Pri nadomestilu sta udeležena oba tozda s polovico, avtorji pa si nadomestilo dele na enake dele.

TOZD pnevmatični stroji

Francu Mesnerju je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 6000 din za izdelavo povrtala za vrtnanje koničnih izvrtin, s čimer se je povečala produktivnost. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

TOZD orodjarna

Antonu Motniku in Stanku Friškovicu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 4000 din za izdelavo priprav za obdelavo profilov na kalupih traktorskih gum. Z uporabo priprav se je povečala produktivnost in izboljšala kakovost, povečanja dohodka pa ni bilo moč ugotoviti. Nadomestilo si avtorja delila na polovico.

Stanku Friškovicu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 3000 din za izdelavo držala za palčne rezkarje. Z uporabo držala sta se povečali hitrost in zanesljivost vpenjanja, obenem pa je moč z njegovo uporabo obdelovati obdelovance na manj dostopnih me-

stih. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

TOZD kalilnica

Francu Mravljaku je bilo dodeljeno tretje nadomestilo 7.285,10 din za uvedbo luženja segmentov za krožne žage. V četrtem in petem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek tozda povprečno letno za 237.114 din.

TOZD energija

Francu Oderlapu in Maksu Serafiniju je bilo dodeljeno enkratno pavšalno nadomestilo 5000 din za izdelavo izločevalnika usedlin pri topli higien-ski vodi. Z inovacijo se je preprečilo mašenje pip in prh, povečanja dohodka pa pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti. Nadomestilo si avtorja delila na polovico.

TOZD rezalno orodje

Ivanu Kosu je bilo dodeljeno prvo nadomestilo 33.432 din za izdelavo naprave za spajkanje HM nožev, ki so se pred tem v celoti uvažali, sedaj pa se uvažajo le trda kovina. V prvem letu je bil z uporabo inovacije povečan dohodek v tozdu za 525.577 dinarjev.

Augustu Vertačniku je bilo dodeljeno drugo nadomestilo 22.931 din za pravo za zabrušenje grezil. V drugem in tretjem letu uporabe inovacije je bil v tozdu povečan dohodek povprečno letno 462.596 din.

Zmagu Steharniku in Ivanu Pudgarju je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za izboljšavo tehnologije izdelave svedrov za okovje. V prvem letu uporabe inovacije je bil v tozdu povečan dohodek za 709.895 din. Nadomestilo znaša 28.171 din, pri delitvi pa sta udeležena Steharnik s 65 in Pudgar s 35 odstotki.

Emilu Ramadanoviču, Maksu Miklu, Vladu Medvešku in Bojanu Jehartu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 56.435 din za povečanje produktivnosti pri izdelavi moznicarjev. Inovacija je povečala dohodek tozda za 2.407.946 din. Pri delitvi sta udeležena Ramadanovič in Mikl s po 40, Medvešek in Jehart pa s po 10 odstotki.

Adiju Bračunu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 3000 din za uvedbo lepljenja odpadnih brusnih segmentov, s čimer se je zmanjšala poraba novih uvoznih. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti.

Stefanu Prosencu in Adiju Bračunu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 10.000 din za izdelavo priprave za brušenje nožev. Z uporabo priprave se je povečala produktivnost in zmanjšala poraba brusnih segmentov. Povečanja dohodka pri tej inovaciji ni bilo moč ugotoviti, avtorja pa si delita nadomestilo na polovico.

Maksu Miklu, Romanu Metulu, Branku Kakerju in Zdravku Lorenciju je bilo dodeljeno prvo nadomestilo za izdelavo priprav pri brušenju rezkarjev za miniaturni spoj. Z uporabo inovacije je bil v prvem letu povečan dohodek tozda za 596.782 din. Nadomestilo znaša 40.099 din, pri delitvi pa so udeleženi Mikl s 60, Metul z 20, Kaker in Lorenci pa z 10 odstotki.

Matevžu Potočniku je bilo dodeljeno prvo nadomestilo 5895 din za izdelavo vpenjalne plošče za struženje utornih rezkarjev. Z uporabo inovacije je bil v prvem letu povečan dohodek tozda za 39.227 din.

TOZD kovinarstvo

Srečku Vavdiju je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 800 din za zmanjšanje porabe plošč iz trde kovine.

Aleksandru Marcenu in Jožetu Kramerju je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 1600 din za uvedbo stančanja ročic za bagre. Nadomestilo si delila na polovico.

Cirilju Budni in Vinku Vidmarju je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 1000 din za izdelavo oprijemala za transportiranje pločevinastih sodov. Nadomestilo si delila na polovico.

Martinu Semu je bilo dodeljeno enkratno nadomestilo 800 din za izboljšavo tehnologije izdelave nosilcev za roko bagra.

Pri nobeni naštetih inovacij ni bilo moč ugotoviti povečanja dohodka.

Franjo Krivec



Na robu

Odnosi med ljudmi

Vzporedno z razvojem delavskega samoupravljanja ne damo poudarka samo vedno večji in boljši proizvodnji, ampak gre pri vsem tem tudi za poglobljanje pravih socialističnih odnosov med ljudmi. Čim bolj se bomo zavedali pomena pravih medsebojnih odnosov v kolektivu, toliko lažje bomo dosegli zastavljene cilje pri delu in poslovanju.

Povzemam, da je za vzdrževanje pravih medsebojnih odnosov potrebno poznati sebe, druge in spoštovati ljudi. Do sebe smo navadno manj kritični. Drugih ljudi pa tudi ne moremo na enak način obravnavati, ker so v svojih lastnostih različni: solidni, zelo dobri, drzni, občutljivi itd. Naj bodo ljudje kakršnikoli, če hočemo vzpostaviti dobre odnose, jih moramo spoštovati, to se pravi, jemati jih take, kot so.

Pomembne so socialne potrebe človeka. Dandanes je močno prisotna potreba po gotovosti. Človek ne živi samo za danes, temveč želi imeti zagotovljeno tudi prihodnost, to je zagotovljeno ustrezno delo in osebni dohodek.

Za dobro opravljeno delo človek pričakuje priznanje, spoštovanje. Hoče biti tudi samoiniciativen. Če nima zavesti, da nekaj pomeni, v njem ne bo ustvarjalnosti ne volje do dela.

Potreba po pripadnosti se odraža v zavesti, da človek pripada določeni družbi, ki ga ima za svojega. Od drugih pričakuje razumevanje, prav tako on poskuša razumeti druge. Želi biti obveščen. Posebej o tistih dogodkih, ki vplivajo bodisi nanj ali na okolico.

Na ljudi in njihovo delo vpliva več prvin. Te so predvsem: proizvodnja s svojim tempom, dobra ali slaba organizacija dela, varnost dela, nezadovoljstvo z delom, osebni dohodek, zdravje, skrb za svoje najbližje itd. —

Prisluškovanje



Vsakdo si želi sreče. Sreča pa je lahko tudi zadovoljstvo pri ustvarjalnem delu in koristno udejstvovanje izven delavnice.

Ljudje se pri delu razvijamo, vzgajamo in izobražujemo. Iz tega sledi, da je zelo pomembno delati v zdravem okolju, z ljudmi, ki dajejo dober vzgled.

Novinci in mlajši delavci pričakujejo v novi delovni sredini dober sprejem. Takt in obzirnost odlikujeta kulturne ljudi, netaktnost in surovost pa sta podobi primitivizmu. Svoja čustva je treba znati krotiti. Tudi samega sebe je treba znati vzgajati. To dosežemo z izobraževanjem in izboljšanjem splošne kulture.

Ponekod sploh ne poznajo pohval. Obstaja mnenje, da je delavec za dobro delo tako plačan, za slabo pa ga je treba grajati in kaznovati. Vendar ne smemo prezreti, da pohvala bodri, budi in razvija domiselnost, skratka, ima vzpodbudne učineke. Včasih je treba dati priznanje tudi temu, da je nekdo sploh razmišljal. Netaktna kritika lahko rodi samo željo po maščevanju in zakrknjenosti. Znati moramo preučevati ljudi, sebe in druge. Z njimi je treba ravnati in se pogovarjati odkrito, brez prikrievanja. Tako si pridobimo zaupanje. Z občutljivci se moramo pri pogovoru izogibati občutljivim mestom.

Nekoč so vprašali nekega delavca, kaj mu pomeni kultura. Odgovoril je: »Kultura zame pomeni: dobri medsebojni odnosi med nadrejenimi in podrejenimi!«

Upam, da se bomo v kolektivu začeli bolj zanimati za pravilne medsebojne odnose in jim tudi dali zeleno luč v našem vsakdanjku. Naše življenje bo tako lažje in lepše. Prav gotovo pa bi boljši medsebojni odnosi vplivali k večji složnosti, trdnosti in uspešnosti pri premagovanju težav na vseh področjih naše biti.

j. k.

HVALA ZA DOLGO DELO

Novi delavci prihajajo k nam iz meseca v mesec. Eni se privadijo, najdejo med nami dobre tovariše in ostanejo. Drugi se kmalu spet poslovijo in potrkaajo drugje.

S tovarno je pač kot z ljudmi — seznanimo se in postanemo prijatelji ali pa se razidemo. Narazen gremo tudi, če kaže drugje bolje; včasih pa življenje nanese tako mimo naše volje. Zato je vsako leto med nami kar precej desetletnih slavlencev dela, dvajsetletnih dokaj manj, tridesetletnih malo in štiridesetletni so hkrati upokojenci, ki jemljejo obenem z zlatim priznanjem že tudi slovo za vedno.

Poznam možaka, ki leto in dan koraka ob petih zjutraj z Javornika na šiht; zmeraj tako točno, da bi lahko uro ravnal po njem. Drugi prihajajo enako redno s prevaljskega konca. To so današnji in jutrišnji jubilariti: tihi, marljivi, zanesljivi — najdragocenejši material naše tovarne.

Je zvestoba eni tovarni in enemu kraju ljubezen? Je navada? Je zasvojenost? Zavestna predanost: tu imam korenine, tu naj presahnejo?

Tako velika je že ta tovarna, naše poti pa tako globoko uhojene, da kdaj znanca tudi nekaj let ne srečaš. In ko ga, se začudita oba: si res ti? Zato, ker počasi sivimo v tej naši fabriki.

Da siviš ob enem človeku, ga moraš imeti rad. Se torej staraš ob enem delu, v eni tovarni tudi zato, ker jo imaš rad? V dobrem in slabem? Pa že, kako bi drugače zdržali skupaj deset, dvajset, trideset, štirideset let?

Gledam ondan sezname svetovne književnosti. Niti ene drame z naslovom »Delo« ne premore, tudi opere ni take. V stari Grčiji je skoraj za vsako dejavnost bilo kakšno božanstvo, celo tatovi so imeli svojega boga zaščitnika, le delavci ne. A kaj bi to — tistih bogov že davno ni več, delavci pa vodijo tovarne in države.

Decembra je vse strašno nagnano, ker bi vsi radi še toliko postorili za nazaj. V resnici je bilo nagnano zmeraj. Vzemimo si tedaj čas in si sezimo v roke. Raje ne velikih besed ob tem. Boljši je topel pogled, dobra misel, roka v roki za hip,

za deset let,
za dvajset,
trideset,
štirideset.

Hvala in srečno!

Marjan Kolar

35

LETNA JUBILANTKA



Olga Burjak, roj. 22. 4. 1931, v železarni zaposlena od 21. 12. 1945 dalje, nazadnje v tozd stroji in deli kot žagarka. Star. upokojena 31. 10. 1981

40

LETNI JUBILANTI



Franc Adam, roj. 7. 10. 1930, v železarni zaposlen od 19. 5. 1947 dalje, nazadnje kot ponovčar v tozd jeklarna. Starostno upokojen z beneficirano delovno dobo 4. 5. 1981



Franc Mlinar, roj. 3. 7. 1929, v železarni zaposlen od 28. 9. 1945 dalje, nazadnje kot delovodja livne jame v tozd jeklarna. Starostno upokojen z beneficirano delovno dobo 30. 6. 1981



Jožef Poberžnik, roj. 9. 3. 1931, v železarni zaposlen od 5. 5. 1947 dalje, nazadnje kot delovodja peči v tozd jeklarna. Starostno upokojen z beneficirano delovno dobo 31. 8. 1981



Alojz Višinski, roj. 19. 6. 1925, v železarni zaposlen od 3. 4. 1946 dalje, nazadnje kot delavec v garderobi v tozd jeklarna. Starostno upokojen z beneficirano delovno dobo 30. 6. 1981



Stanislav Pisar, roj. 1. 9. 1925, v železarni zaposlen od 29. 8. 1945 dalje, nazadnje kot ročni oblikovalec najzahtevnejših kalupov v tozd jeklolivarna. Starostno upokojen z beneficirano delovno dobo 31. 5. 1981



Anton Lačen, roj. 30. 12. 1928, v železarni zaposlen od 16. 10. 1946 dalje, nazadnje kot strojni ključavničar — specialist v tozd SGV. Starostno upokojen z beneficirano delovno dobo 18. 5. 1981



Boštjan Oblak, roj. 27. 6. 1916, v železarni zaposlen od 6. 5. 1941 dalje, nazadnje kot delovodja instalaterjev in kleparjev v tozd SGV. Starostno upokojen 18. 8. 1981



Ignac Skitek, roj. 26. 7. 1928, v železarni zaposlen od 28. 7. 1946 dalje, nazadnje kot strojni ključavničar — specialist v tozd SGV. Starostno upokojen z beneficirano delovno dobo 30. 6. 1981



Karel Brložnik, roj. 24. 8. 1921, v železarni zaposlen od 3. 3. 1940 dalje, nazadnje kot vodja priprave dela v tozd rezalno orodje. Starostno upokojen 21. 9. 1981



Franc Čivnik, roj. 25. 1. 1926, v železarni zaposlen od 1. 12. 1941 dalje, nazadnje kot kontrolor načrtov v tozd projektično izvajalni inženiring. Starostno upokojen 1. 12. 1981



Jožef Krevzel, roj. 16. 4. 1931, v železarni zaposlen od 7. 10. 1946 dalje, nazadnje kot brusilec na centromaskinu v tozd valjarna. Starostno upokojen z beneficirano delovno dobo 31. 12. 1981

Jubilanti dela v letu 1981

TOZD - DS	40 let	35 let	30 let	20 let	10 let	Skupa.
Jeklarna	4	-	7	4	15	30
Jeklolivarna	1	-	12	24	21	58
Valjarna	-	-	2	12	16	30
Kovačnica	-	-	9	9	10	28
Jeklovlek	-	-	-	5	2	7
Kalilnica	-	-	1	1	4	6
Orodjarna	-	-	-	-	1	1
Stroji in deli	-	1	2	7	30	40
Industrijski noži	-	-	2	2	8	12
Pnevmatski stroji	-	-	4	3	14	21
Vzmetarna	-	-	-	-	6	6
Energija	-	-	-	3	1	4
E T S	-	-	2	3	15	20
S G V	3	-	4	5	23	35
Transport	-	-	2	5	2	9
Rezalno orodje	1	-	2	1	25	29
P I I	1	-	3	1	3	8
R P T	-	1	6	8	8	23
Komerciala	-	-	3	6	9	18
Kontrola kakovosti	-	-	4	11	5	20
Družbeni standard	-	-	-	-	2	2
DS za računalništvo	-	-	-	3	7	10
DS za gospodarjenje	-	-	1	-	5	6
DS KSZ	-	-	5	4	7	16
Armature	-	-	-	1	1	2
S k u p a j :	10	2	71	118	240	441

Politika izvajanja plana 1982

NAMEN SPREJEMANJA POSLOVNE POLITIKE IN CILJEV

Poslovno politiko in cilje določamo vsako leto zato, da predvidimo poti in načine, kako bomo ob danih pogojih v delovni organizaciji in izven nje uresničili s srednjeročnim planom načrtane rezultate. V delovni organizaciji vpliva na izvršitev plana več elementov. Med pomembnejšimi so: naložbe, izraba kapacitet, stopnja osvojenosti tehnologije, stopnja medsebojnih in ekonomskih odnosov, organiziranost, razpoložljivi kadri itd. Izven delovne organizacije pa vpliva na izvrševanje plana prav tako več elementov, kot npr. delovanje trga, oskrbljenost z energijo, stanje gospodarskih odnosov s tujino, finančne

razmere, delovanje gospodarskega sistema itd. S poslovno politiko bomo predvideli pogoje ter nakazali poti in načine kako doseči zastavljene cilje. Poslovno politiko oblikujemo in predlagajo poslovodni organi DO in TOZD predvsem na osnovi stanja v delovni organizaciji in v širši družbi. Osnovna izhodišča pa so določena z zvezno, republiško in občinsko resolucijo o družbenoekonomski politiki.

Poslovno politiko in cilje moramo poznati vsi, zato da se bomo mobilizirali za doseganje plana in si s tem zagotovili želeni osebni in družbeni standard.

Za prihodnje leto so z zvezno, republiško in občinsko resolucijo dane naslednje usmeritve oziroma omejitve:

	(rast %)		
	zvezna	republ.	občinska
Družbeni proizvod realno	2,5	0,2	1,5—2
Družbeni proizvod nominalno	22,5	20,2	21,5—22
Industrijska proizvodnja	3,5	0	
Izvoz	12	6	6
Uvoz	0	0	
Uvoz surovin	6	0	
Realni OD na zaposlenega	0	-2	
Naložbe v osnovna sredstva	-6	-5	
Zaposlenost	2	0,3	1,5—2
Produktivnost	0,5	0	
Sredstva za OD se povečajo nomin. za okoli	20	18	19,5—20
Sred. za zadovolj. sploš. potreb nom.	18,7	15,1	
Sredstva za zadovolj. skup. potreb	17,5	18,9	
V tem SIS družbeni dejavnosti		15,3	
Zaostajanje rasti sredstev za OD za doh.		-10	-10
Rast cen		15	15

POGOJI GOSPODARJENJA V LETU 1982

V delovni organizaciji bo na izvrševanje plana močno vplivala redna ali neredna oskrba s surovinami, rezervnimi deli in energijo zlasti zato, ker velik del tega nabavljamo v tujini. Na celoten obseg proizvodnje bodo vplivale predvsem omejitve, ki jih povzroča rekonstrukcija proizvodnih naprav v TOZD jeklarna. Premajhne količine jekla iz jeklarne omejujejo obseg proizvodnje v tozdih primarne predelave jekla (v valjarni in kovačnici). Nedokončane naložbe v drugih tozdih pa bodo vplivale na obseg blagovne proizvodnje v teh tozdih in na kakovost izdelkov. Veliko število delovnih invalidov in pomanjkanje delavcev za težka dela vpliva na obseg proizvodnje in produktivnost dela. Manjše izkoriščanje delovnega časa zaradi povečane odsotnosti z dela, ki je posledica večjega bolniškega staleža in drugih odsotnosti, zmanjšuje produktivnost in obseg proizvodnje. Neobvladovanje sistema planiranja kapacitet, terminiranja in krmljenja proizvodnje povzroča stalno spreminjanje programov dela, zamujanje rokov dobav, večanje zalog nedokončane proizvodnje, nervozo in nezadovoljstvo delavcev. To je nekaj bistvenih notranjih pogojev.

Med zunanje pogoje, ki bodo vplivali na naše gospodarjenje v letu 1982, velja na prvo mesto postaviti neusklajeno zunanjetrgovinsko bilanco naše države. Zaradi velikih zadolžitvev v tujini bo moralo vse jugoslovansko gospodarstvo precej več izvoziti, zlasti na konvertibilni trg, uvoziti pa le toliko ali celo manj kot v letu 1981. Zato, da bomo ob tako zaostrenih pogojih mogli izdelati planirano količino izdelkov, bomo morali več in enakomerno izva-

O DELU SO REKLI

Nenehno delo premaga vse.
Vergil

Pred krepost so bogovi postavili znoj.

Hesiod

Življenje ni dalo ljudem ničesar brez velikega dela.

Horac

Slovenski pregovori o delu

Bolje je znati eno delo prav, kakor pa veliko napol.

Lenoba človeka hitreje konča kot delo.

Od svojih žuljev je malokdo obogatel.

Redko ume gospodariti, kdor se ni učil služiti.

Tam, kjer glad mori lenuha, najde pridni dosti kruha.

Ne škoduje toliko večerno sedenje kakor jutranje ležanje.

Marsikateri kmet je gibččen pri plesu, a okoren pri drevesu.

Kdor pridno dela in lakomen ni, lahko brez vsega bogastva živi.

žati, ker si bomo le tako lahko zagotovili realno oskrbo s surovinami. Poleg tega pa se bomo morali dogovoriti z domačimi kupci, ki naše jeklo predelujejo v končne izdelke in jih prodajo na tujih tržiščih, za udeležbo v skupaj ustvarjenem deviznem prilivu. Za izvoz moramo predvsem zagotoviti dobro kakovost izdelkov, izpolnjeva-



Skladovnica

nje rokov dobav ter konkurenčne cene. Drug pogoj, ki bo vplival na naše obnašanje, bo prizadevanje gospodarstva za zmanjšanje inflacije in racionalnejšo porabo nekaterih materialnih sredstev in porabo dohodka. Tako usmeritev pomeni, da se cene našim izdelkom ne bodo povečale v taki meri kot v preteklosti ter da bomo morali dohodek pridobiti z varčevanjem pri materialu, energiji, z večjo produktivnostjo in drugimi ukrepi. V to nas bo sililo tudi bolj realno obračunavanje amortizacije, ki bo prav tako vplivala na znižanje dohodka.

V celoti bomo imeli v naši družbi v letu 1982 manj sredstev za naložbe in za skupno ter splošno porabo. To bo vplivalo na dinamiko naših naložb in temu je prilagojena tudi politika gospodarjenja.

KAKŠNE CILJE IN POSLOVNO POLITIKO PREDVIDEVAMO ZA LETO 1982

Prodajo, proizvodnjo in zaposlene bomo planirali približno v takšni količini ali številu, kot je to določeno s srednjeročnim planom za leto 1982

	po srednjeročnem planu	plan za l. 1982
Proizvodnja jekla »t«	221.200	216.360
Skupna proizvodnja »t«	527.800	523.535
Blagovna proizvodnja »t«	146.687	141.105
Izvoz 000 \$	33.770	34.550
Uvoz 000 \$	52.600	53.443
Zaposlenih	5.617	5.636
Od tega:		
Tozdi osnovnih dejavnosti	3.458	3.527
Tozdi spremljajočih dejavnosti	883	871
Tozdi skupnih dejavnosti	824	800
Delovne skupnosti	452	438

Da bi to ob predvidenih pogojih dosegli, bomo uveljavljali na najvažnejših področjih naslednjo politiko:

Politiko za doseganje planiranega izvoza in uvoza

V letu 1982 bo najpomembnejša naloga mesečno doseganje plana izvoza in uvoza, ker je od tega odvisna kontinuirana proizvodnja v vsej delovni organizaciji, ob tem pa tudi socialna varnost vseh zaposlenih.

Da bomo to dosegli, morata TOZD razvoj proizvodnje in trga in komercialna pravočasno pridobiti naročila s takimi roki dobave, ki bodo zagotovili enakomerne dobave. Da bi omogočili tudi kratke roke dobav, ki bodo verjetno pogoj za uspešen izvoz, mora TOZD razvoj proizvodnje in trga voditi politiko rezervacije kapacitet za izvoz skladno s količinami, predvidenimi s planom.

V vseh fazah proizvodnje morajo vse službe ob morebitnih zastojih ali motnjah zagotoviti prednost proizvodnji za izvoz in proizvodnji za tiste domače kupce, ki predelano jeklo izvažajo in nam odstopajo del deviz. Poslovodni delavci morajo dnevno spremljati realizacijo teh naročil in sproti ukrepati, da se odstranijo vsi zadržki pri izpolnjevanju plana.

Enaka pozornost kot izvozu mora biti posvečena tudi uvozu. Uvažati moramo le tisti material, ki ga na do-

mačem trgu ni. Vsi porabniki uvoznega materiala morajo sodelovati z nabavno službo pri iskanju možnosti zamenjave uvoženih z domačimi materiali in ukrepati, da se uvožen material troši skrajno racionalno.

Tako pri izvozu kot uvozu so pomembne tudi cene, ki jih dosegamo. Prodajne in nabavne odločitve morajo bolj kot doslej biti osnovane na strokovno pripravljenih kalkulacijah. Pri nabavi večkrat ne bomo imeli izbire, pri izvozu pa moramo konkurenčnost izvoza zagotavljati predvsem z zniževanjem stroškov proizvodnje, izpolnitvijo tehnologije in pravim izborom izdelkov, ki jih izvažamo.

Sproti bo treba prilagajati razmeram na trgu tudi interne stimulacije, da bi izvozniki v čim enakopravnejšem položaju z ostalimi pri ustvarjanju dohodka.

Politika za doseganje večje produktivnosti, akumulativnosti in konkurenčnosti na trgu

Večjo produktivnost, akumulativnost in konkurenčnost bomo dosegli le z zniževanjem stroškov poslovanja, boljše kakovostjo izdelkov, izpolnjevanjem rokov dobav, boljše izrabo strojev in delovnega časa. Aktivnosti bi v letu 1982 morale biti usmerjene zlasti v to:

— Službe in strokovni delavci, ki opravljajo dela v procesu proizvodnje oziroma poslovanja s področja, na ka-

terem lahko vplivajo na stroške, kakovost in izpolnjevanje terminov, naj bolj upoštevajo predpise, ki to urejajo in izboljšujejo stanje (tehnologija, kontrola, skladiščenje itd.)

— Kapacitete izrabimo vsaj 80 %.

— Pregledamo in dopolnimo stimulative elemente, ki bodo motivirali vse zaposlene za zniževanje stroškov, izboljšujejo stanje (tehnologija, kontrola, skladiščenje itd.)

— To problematiko obravnavamo na samoupravnih organih, zlasti na zbiorih, da bodo vsi zaposleni o potrebi izboljšanja teh elementov tudi prepričani in da bodo začeli še bolj kot doslej sodelovati pri reševanju problematike.

— Povečamo izrabo delovnega časa z racionalizacijo sestankov, znižanjem odsotnosti, boljšo organizacijo priprave itd.

Kadrovska politika

Racionalno zaposlovanje in znanje, s katerim razpolagamo delavci, lahko v največji meri pripomore k izpolnjevanju plana in politike na drugih področjih. Da bi dosegli čim večje aktiviranje znanja delavcev, moramo:

— omogočiti in zahtevati, da vsak delavec prevzeto delo opravlja strokovno in odgovorno

— omogočiti, da se invalidi vključujejo v redni delovni proces in jih zato načrtno usposobiti ter odstraniti ali predlagati odstranitev vseh problemov ali določil, ki to preprečujejo; pospešeno je treba prilagajati delovna mesta možnostim delavcev

— zagotoviti moramo, da bodo prednost pri zaposlovanju novih delavcev v tozdi in delovnih skupnostih imeli delavci iz drugih tozdov in delovnih skupnosti v delovni organizaciji (prezaporede). Da bi to omogočili, mora kadrovska služba vzpostaviti pregled o potrebnih novih in razpoložljivih delavcih. Takoj pa je treba izdelati in sprejeti postopek za ugotavljanje usposobljenosti za delo.

— Zaposlili bomo tudi pripravnike, ki so bili štipendisti naših tozdov in delovnih skupnosti.

Politika je predvidena tudi za druga področja, kot so finance, naložbe, razvoj itd. Vse to pa se vključuje v prizadevanja za uresničitev s srednjeročnim planom predvidenih ciljev.

KAJ LAHKO PRIČAKUJEMO OD IZPOLNJEVANJA ALI NEIZPOLNJEVANJA POLITIKE IN PLANA

Dosledno izpolnjevanje poslovne politike nam zagotavlja, da bomo z veliko večjo verjetnostjo izpolnili zastavljene planske cilje. Izpolnitev plana v vseh postavkah pa pomeni, da si bomo vsi delavci zagotovili predvsem socialno varnost oziroma sredstva za osebne dohodke skladno z našimi sporazumi in družbenim dogovorom. Ustvarili pa bomo tudi sredstva za skupno in splošno porabo ter nadaljnji razvoj materialne osnove dela. To je tudi naš glavni cilj.

Posledica neizpolnjevanja poslovne politike ali drugače rečeno, neizpolnjevanja vseh ukrepov, ki zagotavljajo izvršitev izvoza, bi bilo zmanjšanje uvoza, kar bi povzročilo znižanje proizvodnje jekla ali celo ustavev posameznih strojev. Znižana proizvodnja in ustavev proizvodnje bi povzročila znižanje dohodka in s tem standarda nas vseh. Isto velja za politiko zniževanja stroškov, povečanje produktivnosti in za druge ukrepe, ki jih predvidevamo. Če ne bomo nič ukrepali, ne bomo dosegli rezultatov, ne bomo dosegli dohodka.

Zato se moramo vsi, vsak pri svojem delu, zavzeti za odgovorno izpolnjevanje nalog, po potrebi izdelati programe ukrepov in jih tudi realizirati. Takšne ukrepe zahtevajo tudi zvezna, republiška in občinska resolucija.

POTEK PRIPRAVE IN SPREJEMANJA POSLOVNE POLITIKE IN CILJEV

Poslovno politiko in cilje so pripravili poslovodni delavci skupaj s službami. Med pripravo so bili posamezni problemi večkrat usklajevani na poslovnih konferencah. Predlog so obravnavale komisije za gospodarjenje, sprejemali pa so cilje in poslovno politiko vsi delavci na zbiorih. Obenem spremljamo tudi programe dela tozdov spremljajočih in skupnih dejavnosti ter delovnih skupnosti, ki bodo osnova za svobodno menjavo dela v prihodnjem letu.

Sprejeta poslovna politika in cilji ter potrjeni programi bodo osnova za izdelavo celovitih planov za leto 1982.

Delovna skupnost za gospodarjenje

Iz naših krajev

KS ČRNA NA KOROŠKEM:

TV PRETVORNIK IN TELEFONSKA LINIJA NARED

Kljub nekaterim objektivnim težavam je v prvi polovici novembra končno pričel obratovati RTV pretvornik na Šumahovem vrhu. Tako so poleg razširitve in posodobitve pretvornika, ki bo odslej omogočal krajanom KS Črna in Mežica precej lepši sprejem prvega in drugega programa ljubljanske televizije, uredili tudi dovod trifazne električne energije s kablom, ki bo zagotavljal predvsem v zimskih mesecih sigurno obratovanje pretvornika. Povejmo še, da so celotna dela veljala okrog 700.000 din, ki so jih prispevali KS Črna in Mežica ter nekateri tozdi mežiškega

rudnika in TOZD gozdarstvo Črna.

Po nekajmesečni zamudi so Črnjani dobili še eno pomembnejšo pridobitev. Monterji ptt podjetja iz Maribora, katerim so priskočili na pomoč tudi vojaki in mladi Črnjani, so novembra končno položili krajevni in mednarodni telefonski kabel od Mušenika do centrale v Črni. Nova telefonska linija, katere ureditev je veljala okrog 1.400.000 din (sredstva so prispevali PTT podjetje iz Maribora, tamkajšnja krajevna skupnost iz samopriprave in tozdi na območju KS Črna), bo omogočila dodatnih 60 telefonskih priključkov. Stanko Kordež, tajnik KS Črna, je povedal, da bo z novo telefonsko linijo po mnogih letih tudi Črna bolj povezana z ostalimi kraji, saj je doslej bilo v Črni zelo malo telefonov.

Sicer pa je v tem času v KS Črna in Žerjav v javni razpravi samoupravni sporazum o ustanovitvi skupne delovne skupnosti za obe krajevni skupnosti. Črnjani in Žerjavčani bodo o samoupravnem sporazumu razpravljali do konca decembra. Delovna skupnost, ki bo imela sedež v Črni, pa naj bi pričela z novim načinom poslovanja s 1. 1. 1982.

KS MEŽICA:

VEČ POZORNOSTI POLITIČNEMU IN KULTURNEMU DELU

Na programski letni konferenci KK SZDL Mežica, ki je bila 24. novembra, so delegati predvsem razpravljali o analizi dosežkov dela KK SZDL in njenih komisij. Ugotovili so, da sta konferenca in predsedstvo sicer uspešno delovala, da pa svojega poslanstva niso opravičile nekatere komisije, ki delujejo znotraj SZDL. Čeprav se v Mežici srečujejo z mnogimi odprtimi vprašanji, se komisije niso sestajale in niso bile dovolj aktivne.

Da do podobnih nepotrebnih zadev v prihodnje ne bo prihajalo, so delegati zahtevali in sprejeli sklep, da mora KK SZDL v decembru sklicati vse predsednike raznih organizacij in društev in se dogovoriti za bolj učinkovito in uspešno politično in kulturno delo.

KS JAVORNIK-ŠANCE:

Z DEMOKRATIČNOSTJO DO NAPREDKA

»Na prvi ustanovni skupščini KS Javornik-Šance, ki je bila 9. novembra in ki so se je udeležili od 25 — 21 delegatov, smo delegati že pri obravnavanju dnevnega reda ugotovili, da statut naše krajevske skupnosti niso obravnavali krajani na zboru občanov. Zato tudi nismo osnovali organov krajevske skupnosti. Smo pa krajani Javornika in Šance zamujeno nadoknadili decembra, ko smo se zbrali na zboru občanov, saj smo skupščini krajevske skupnosti predlagali, da sprejme statut. Ta se je ponovno sestala pred nedavnim in ga sprejela,« je razložil Milan Zafošnik, predsednik skupščine KS Javornik-Šance.

Drugače pa bodo delegati, kot je dejal tov. Zafošnik, na nasled-

nji seji skupščine na podlagi ocen, predvsem pa na zahtevo zbora občanov morali obravnavati nekatera odprta vprašanja iz komunalne dejavnosti, otroškega varstva in preskrbe. Predvsem pa naj bi krajevna skupnost z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami poskušala rešiti že nekaj let znane težave in probleme tega hitro nastajajočega naselja, v katerem se prebivalci med seboj skoraj ne poznajo. Nepoznanstvo in nepovezanost se še najbolj odražata pri ugotavljanju skupnih interesov, predvsem pa pri uresničevanju hišne samouprave. Zato bo krajevna skupnost z družbenopolitičnimi organizacijami nedvomno morala oceniti, kako delujejo hišni sveti, kakšni so posamezni interesi, da jih bo lahko tudi upoštevala pri sestavi svojega programa dela.

KS STROJSKA REKA:

VEČ POZORNOSTI KMEČKEMU PREBIVALSTVU

Čeprav tamkajšnja krajevna skupnost samostojno še ni pričela delovati, je svet krajevske skupnosti okvirno že pričel sestavljati program svojega dela. Razmišljanja so usmerjena v to, kako naj bi strojska krajevna skupnost z ostalimi na Ravnah rešila nekatera odprta vprašanja, kot je ureditev novega mostu pri ravnem kinodvorani. Strojnska krajevna skupnost si bo prizadevala, da bo novo naselje čim prej dobilo toplovod, predvsem pa, da se bo razširila lokalna cesta in uredila varna peš pot, je povedal Jože Čas, predsednik sveta KS.

Poročali smo že, da naj bi tamkajšnja krajevna skupnost dobila svoje prostore v mladinskem domu v Reka grabnu. Tov. Čas pa je povedal, da prostorov krajevske skupnosti ni dobila, saj v mladinskem domu razen dvorane in knjižnice ni drugih prostorov. Je pa baje možno z adaptacijskimi deli dom razširiti.

Z akcijo za ureditev zbirnega mesta za odkup mleka (mlečne postaje pri Tolmincu) je pričela pred tremi leti že vaška skupnost Zelenbreg — Tolsti vrh. Ker kljub negodovanju tamkajšnjih kmetov in prizadevanja vaške skupnosti, mlečne postaje v Reka grabnu še vedno nimajo, bo zato nova krajevna skupnost že v kratkem stopila v stik s kmetijsko zadrugo Trata Prevalje. Tudi drugače bo krajevna skupnost

več pozornosti posvetila kmečkemu prebivalstvu, predvsem tistim kmetijam, ki niso v razvoju in ki nujno potrebujejo pomoč. Takih je baje na pobočjih Strojne, Zelenbrega in Tolstega vrha še precej.

KS KOTLJE:

KDAJ NOVA TRGOVINA?

Potem ko so Hotuljci evidentirali za deset delegacij SIS 140 možnih kandidatov, bosta KK SZDL in krajevna skupnost decembra organizirali zbor občanov, na katerem bosta krajane seznanili s pripravami na bližnje volitve. Precej pozornosti pa naj bi posvetili tudi delegatskim vprašanjem, saj Hotuljce tarejo še mnoga odprta vprašanja.

Na decembrskem zboru občanov naj bi se okvirno tudi dogovorili za program dela KS, predvsem pa, kaj naj bi v prihodnjem obdobju bilo treba postoriti s skupnimi sredstvi. Stanko Kotnik, predsednik skupščine KS Kotlje, je povedal, da si Hotuljci želijo urediti pokopališče, pa tudi novo trgovino naj bi čim prej dobili, saj sedanja glede na število prebivalcev ne more zagotoviti nemotene preskrbe. Kot kaže, pa Kotlje še lep čas ne bodo dobile nove, sodobnejše trgovine, saj v ravnem občini ni trgovskega podjetja, ki bi bilo pripravljeno zgraditi novo v Kotljah. Tako so dali vedeti nekateri direktorji trgovskih podjetij.

Franc Rotar

MOST BO

Most pri kinodvorani so porušili, v zameno pa nič. Ljudem to ne more biti prav, še posebno ne, če jim to daljša poti. Hudi so, ker se na novo še nič ne dela in terjajo odgovor.

SKIS je temeljni delegaciji pri KS Ravne o tej zadevi odgovorila naslednje:

Na podlagi obravnav izgradnje mostu prek reke Meže pri kinodvorani na Ravnah je SKIS 30. oktobra 1980 naročila izdelavo lokacijske dokumentacije na ZUM Ravne. Do rešitve le-te pa naj bi bilo rešeno tudi vprašanje, ali graditi brv ali most.

Na 12. zasedanju skupščine samoupravne komunalne interesne skupnosti občine Ravne je bil sprejet predlog in sklep 27. seje delegacije KS Ravne, ki se glasi: »Delegacija SKIS pri KS Ravne se strinja, da se čez Mežo napravi normalen most in ne brv. To je novo stališče, izoblikovalo se je po podrobnih obrazložitvi, saj bo na ta način razbremenjen trg, ker se bo skoraj ves promet odvijal tako, da se bo trgu izognil, in sicer:

čez most, mimo Oprešnika (po stari cesti), nato zažaj za Lečnikom ter pri Fišerju na cesti, ki pelje ob Suhi proti Kotljam. S tem bo tudi boljša organiziranost prometnega režima v trgu.

Ob obravnavi finančnega plana za leto 1981 delegati zahtevajo, da ta varianta odpade, ker bi gradnja mostu postavko bistveno zvišala.«



Sneg vse zagrne

Na 1. zasedanju skupščine SKIS v novi sestavi 18. 6. 1981 je bil sprejet predlog in sklep delegacije KS Ravne z dne 9. 6. 1981, ki se glasi:

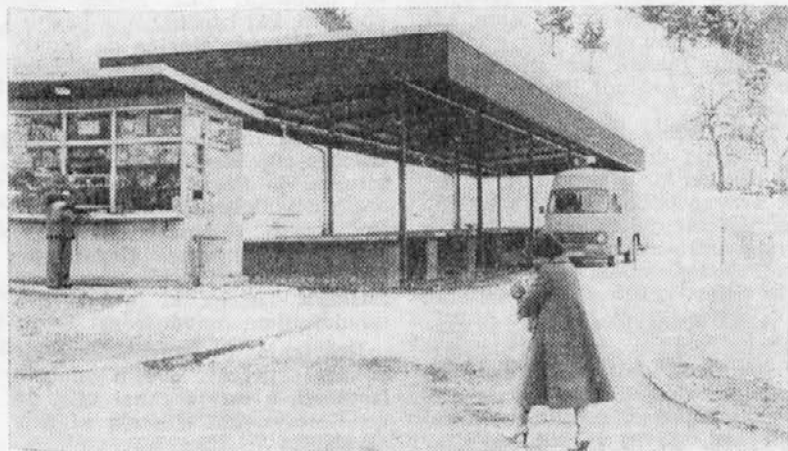
»Vsi samoupravni organi krajevske skupnosti so sprejeli sklep oziroma so se strinjali, da se pri kinodvorani poruši most in zgradi nov, prek katerega bo možen normalen promet s težkimi tovornimi vozili.«

Odbor za urbanistične, stanovanjske in komunalne zadeve pa je na 9. seji, 27. 2. 1981 sklenil:

Most čez Mežo pri kinodvorani na Ravnah na Koroškem je potrebno zgraditi z enakimi elementi in na istem mestu, saj je po veljavnem urbanističnem načrtu aglomeracije Ravne—Prevalje predvidena cestna povezava z odcepom pri kinodvorani s priključkom na obstoječo cesto Ravne—Kotlje, s čimer bo razbremenjen promet skozi center mesta. Obnova mostu je možna z izdajo lokacijskega in gradbenega dovoljenja, za kar ni potrebna javna obravnava oz. razgrnitev.

Po tako izoblikovanih odločitvah KS Ravne in na drugih pristojnih organih je SKIS intenzivno delala za pridobitev potrebne dokumentacije.

Projekt bo predvidoma gotov konec novembra.



Tržnica sameva

ZDRAVJE

NEPRIJETEN ZADAH IZ UST

Neprijeten zadah iz ust je precej razširjen pojav. Polovica ljudi s to težavo niti ne ve, da se prav pri njih javlja ta primer. Zadah se pojavlja v različnih jakostih med dnevom. Najmočnejši je zjutraj, po zbu-
jenju, pogosten tudi ob lakoti. Čim starejši je človek, tem močnejši je zadah, pri ženah pogostejši kot pri moških.

Zadah iz ust ni bolezen sama po sebi, ki bi se lahko pozdravila z enostavnim farmacevtskim preparatom. To je znak neke spremembe v ustni votlini ali v organu, ki je z usti povezan, lahko pa je znak neke druge telesne bolezni, daleč od ustne votline in brez direktne povezave z njo. Ugotovljeno je namreč, da se po odstranitvi vnete ledvice ali žolčnika pogosto pojavi zadah iz ust. V teh primerih zadah ne pride iz želodca ali črevesja, ampak s krvjo v pljuča kot pojav pri česnu. Tisti, ki je pri ob-
roku jedel česna, bo dišal po njem še naslednji dan, čeprav je jed že zdavnaj zapustila želodec.

Vzroki zadaha zaradi sprememb v ustni votlini so lahko

gnili zobje, vnete dlesni, slabo izdelani mostički, ostanki jedi med zobmi ali zagnojeni mandeljni. Vzroki so lahko tudi v vnetih obnosnih votlinah, ki so povezane z usti, v vnetem žrelu, bronhihijah in pljučih. Vse te organe je treba pregledati in po potrebi zdraviti. Ponekod tudi te mere ostanejo neuspešne.

Neprijeten zadah lahko povečujejo tudi mastne jedi. V tem primeru je potrebno deset dni jesti strogo nemastno hrano in zatem ugotoviti, če je prišlo do izboljšanja. Prvi pogoj je skrbno čiščenje zob in ustne votline. Včasih dosežemo uspeh z zdravljenjem s klorofilom.

Če smo vse te organe preiskali in spremembe izključili, lahko pomislimo še na duševne težave, ki so ponekod tudi lahko vzrok slabemu zadahu. V takšnih primerih je treba splošno zdravljenje z mnogo gibanja in s smiselno izkoriščenim prostim časom. — Dokler vzroka ne najdemo in ne odpravimo, se tudi zadaha ne znebimo.

Referat za zdravstveno vzgojo

LISTAMO PO KNJIGAH IN ČASNIKIH

VZORI IN IDOLI NAŠE MLADINE

Milan Divjak — Tilka Kren
Knjiga je namenjena predvsem staršem. Izšla je pri Cankarjevi založbi, obsega 11 strani, stane komaj 6,50 din.

V tej knjižici preprosto in nazorno spoznamo, kako se oblikuje osebnost mladega človeka, kje si iščejo mladi vzore, koga posnemajo in kakšne ideale si po-

stavljajo v novih družbenih okoliščinah. Za boljše razumevanje in pristnost je v njej nekaj primerov iz velikega števila izjav, ki so jih dali otroci in mladostniki od predšolske dobe do polnoletnosti. Z njimi so ilustrirana sodobna pojmovanja o oblikovanju vzorov, idealov in idolov pri naši mladini. Ugotovitev ne kaže

posploševati, vendar pa lahko pomagajo boljše spoznavati mlade in morda bodo spodbuda za globlje preučevanje tega vprašanja, ki je pri nas še precej zanemarjeno.

V knjigi so zajeta različna mišljenja otrok iz predšolske dobe, malih šolarjev, razgibanih osnovnošolcev, pubertetnikov, adolescentov in zrelih oseb. Oglejmo si nekaj primerov:

»Podoben bi rad bil očetu. Ker je zelo močan in tudi jaz bi rad bil tako močan. Je velik in rad bi imel tak obraz in oči kot on. Je tako snažen in sva dosti skupaj.«

»Ko sem bila še majhna, sem mislila, da bom postala zdravni-
ca. Šele sedaj sem spoznala, da se mi želja ne more uresničiti. Bila bi rada podobna medicinskim sestram. Te z veseljem strežijo ljudem. To bi tudi jaz storila. Do tega poklica je težko priti. Medicinske sestre se učijo, kolikor se morejo, samo da bi spoznale ljudi v težavah in jim pomagale. Najboljše bi posnemala, kolikor bi le mogla.«

»Rad bi bil podoben Otonu Župančiču. Veseli me to, da bi me

ljudje spoštovali, slavili in se me spominjali še dolgo let po moji smrti. Pisal bi pesmice in vesele zgodbe za mlajše ljudi. Ker sem še kot majhen otrok rad poslušal zgodbe, ki sta mi jih čitala mama in ata. Tudi sam jih sedaj rad prebiram. Umrl bi kot ugleden in pošten človek.«

»Jaz bi rad bil podoben Ivo Robiču, ker sem zelo navdušen za njegovo glasbo in petje. Tudi sam rad pojem. Ivo Robič lepo poje in se mi zdi pošten fant.«

Mlada maturantka piše:

»... Morda bi laže našla ideal v umetnosti. Predvsem me navdušuje likovna umetnost in glasba. Čutim, da se razlikujem od svojih vrstnikov, ker mi je bolj všeč Traviata kot moderna glasba. Včasih se trudim, da bi bila podobna svojim vrstnikom, a se mi ne posreči najbolje.

Priznati moram, da me je ta spis spodbudil h globljemu pogledu v lastno notranjost. Morda bom odslej bolj pazila, kje imam vzore in ideale. Čutim, da bi moral vsak človek imeti svoj vzor in bi si ob njem gradil svoj življenjski cilj in smisel življenja.«

VINO SE IZPIJE, KNJIGE OSTANEJO

Niso knjige že zdavnaj predrage, da bi jih darovali svojim ljudem? Nekaj jih ni. Take so v skromnih izdajah, listi tičijo v navadnih platnicah, papir ni biblijski, format ne potrebuje cele mize. To so tiste iz medzaložniške zbirke, ki jih najdemo skoraj v vsaki trgovini in jih lahko kupimo hkrati s kruhom in vinom. Izbira je dovolj široka, saj ponuja okroglo stojalce pesniško zbirko, ljubezenski roman, znano fantaziko, vojni roman itn. So tudi rdeče miniaturne Cankarjeve založbe, v lični izdaji na dobrem papirju, z mnogo vsebine na majhnem formatu — Kosovel, Cankar, Murn, Shakespeare, Gregorčič, Prešeren, Bor, 300 narodnih, Gradnik.

Dobijo se tudi knjige s starejšo letnico izida (1970 ali že prej), ki so kdove kakšne obležale v skladiščih in so dobre (ne vse); jezik še ni starinski, res pa so tuintam obledele platnice in strani zaprašene, a tudi ne. So poceni. Pa to ne sme biti žaljivo, če tako knjigo darujemo dobremu človeku z lepo mislijo, ki jo raje zapišimo na poseben list kot v knjigo, ker posvetila včasih bolijo neke druge ljudi še čez davna leta.

Prazniki bodo. Naredimo drug drugemu tople. In pomislimo pravi čas: vino se izpije — knjige pa ostanejo in grejejo ali opijajo vedno znova.

Z. Strgar

KOLONIJA PLODNIH ISKANJ

(Vtisi in misli nestrokovnjaka)

Razstava del letošnje slikarske kolonije, ki je bila v ravnem Likovnem salonu od 13. do 22. novembra 1981, se mi v spominu uvršča med zelo dobre. Zato, ker nudi vsakemu okusu nekaj, in zato, ker v malem kaže precej, kar je živo v sodobni likovni umetnosti.

Dela Jožeta Zela se ločijo od drugih po dognanosti. Ta slikar je dosegel tisto zrelost, v kateri se uravnovesijo volja in moč, talent in znanje. Slikarstvo takšne vrste tudi ne zapade inflaciji zaradi nastopa novih in še bolj novih stilov. Zlahtno je in pošteno.

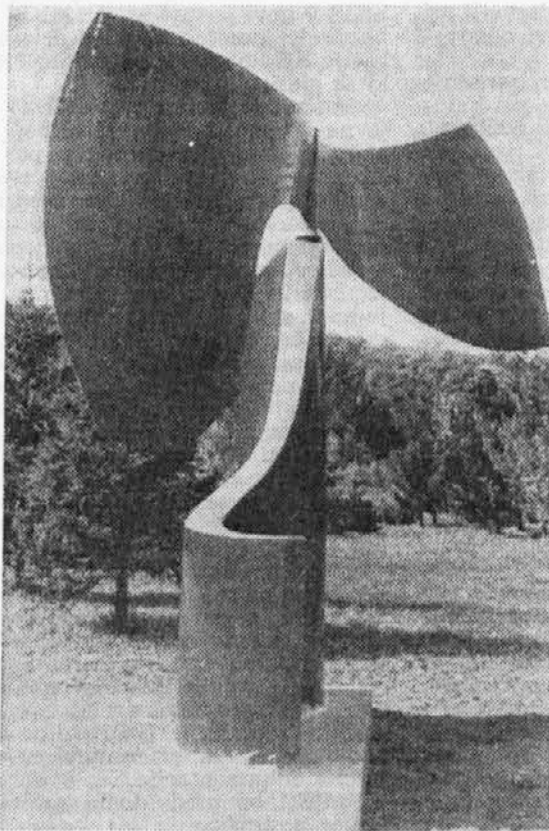
Anka Hribarjeva kot da je razstavila delček svojega ateljeja. V njem ena ideja podi drugo, vse šele nastaja, slikarka beleži čustva s čopičem, misli s pisalom, hiti hiti, da bi ji kaj ne ušlo. Vprašuje: Kako združiti tri značilne primerke koroške arhitek-

ture v eno? Kako iz deseterih možnih prikazov iste glave izbrati najboljše? Kaj čutim ob koroški domačiji? Lila, zeleno? Kaj obdržati, kaj izločiti?

Pot Mirsada Begića do kiparskega portreta dr. Franca Sušnika vodi prav tako prek številnih skic, vendar je mnogo bolj načrtna, saj ima pred seboj točno določen cilj. Med znanimi upodobitvami je Begićeva gotovo obsegla s podobnostjo vred precej Sušnikovih duhovnih potez. A sam v spominu raje gledam nekaj mlajšega, bolj ponosnega Sušnika. Tistega, ki je s svojim navdušenjem navduševal druge.

Dobri voje Stevanović-Peca je pokazal precej svojih dobrih lastnosti, a ostaja rahel vtis, da ga Koroška kot slikarja ni zelo ogrela.

Valentin Polanšek ml. tako za-
grizeno seka svojo pot skozi



»Vetrnica« Milena Braniselj

džunglo modernizmov, v stiskah in navdušenjih lastne mladosti, v prevelikem poznavanju prevelikega števila priznanih avtoritet, da je simpatičen že samo zato. Če bo vztrajal, bo našel.

Đdr. Janko Sušnik — nalašč sem napisal dvojnega doktorja pred ime, zato dodam še predavatelja na univerzi. V medicino dela je usmeril vse svoje življenjske sile, ves svoj čas. Da so mu kljub temu uspeli predvsem portreti, je dokaz velikega talenta, ki bi se lahko, a se zavestno ni hotel razvijati v smeri likovne umetnosti. Le ugibamo, kaj bi lahko dosegel tu.

Konrad Krajnc je dokazal, da je koroška pokrajina lahko avgusta oranžna in plava, kakor je davno nekoč Legatu bila črna zelena, drugim drugačna. Ta silovitež s svojim pogumnim polaganjem barvnih ploskev drugo ob drugo na nekaterih slikah tudi zares prepriča.

Ponovimo uvodno misel: dobra razstava. Dodam: kar klicala bi po živi razpravi o poteh sodobne likovne umetnosti. A vem: dokler ne bo zainteresiranih razpravljalcev, tudi takih razprav ne more biti. Škoda.

Marjan Kolar

PREDSTAVLJAMO NAŠE KNJIŽNICE:

ČRNA NA KOROŠKEM

Kulturna skupnost občine zagotavlja vsem knjižnicam svoje ga območja denar za nabavo knjig in skromen honorar nepoklicnim knjižničarjem; tako tudi v Črni. Materialne izdatke za to knjižnico je prevzela krajevna skupnost.

S tem so bile rešene osnovne težave, drugih se je knjižnica rešila, ko je v novem kulturnem domu dobila 65 m² površine, so uporabljala pa tudi sosednji večnamenski prostor. Lani je dobila še najnujnejšo opremo.

V letih 1971/72 so knjižno zalogo prečistili in s tem napravili

prostor sodobnejšim poljudnoznanstvenim in novejšim leposlovnim knjigam. Te so zdaj razvrščene po zvrsteh in jih bralci lahko sami izbirajo. To je zanje zelo privlačno in tudi koristno, saj pridejo tako v stik z mnogimi nepoznanimi naslovi in pisatelji.

Matična knjižnica na Ravnah je knjižničarje amaterje rešila strokovnega dela (inventarizacija, katalogi), še vedno pa ni urejeno vprašanje svetovalske službe ob izposoji.

Prav tu je zelo prizadevna Tina Drofelnik, knjižničarka v Črni, ki fond svoje knjižnice do podrobnosti pozna in zna tudi svetovati bralcem.

Veliko kulturno delo je opravila v svojem več kot 20-letnem knjižničarskem stažu. To delo nikoli ni bilo obešeno na veliki zvon. Doživljalo je vzpone in padce, a povsem zamrlo ni nikoli. In to je velika odlika Tinčine zagnanosti.

V prihodnje se bo knjižnica v Črni posvetila predvsem bralcem. Vse svoje delo bodo usmerili tako, da jim bodo čimbolj ustregli.

PESMI NAŠEGA DELAVCA:

KOVAŠKA

Delo kladiva,
iskra v očeh,
znoj preliva
plamen v pečeh.

Srca kladivo,
iskre v očeh,
kri se preliva,
mladosti uspeh.

Obrazi v znoju,
na ustih nasmeh,
kladivo prepeva:
plan bo — uspeh!

DELOVNA

Zmage polet
naj dela bo vzgled,
praznik republike
bo delo njih cvet.

Elan, da bo plan,
junak naj bo dela
naš delavec znan.
Za praznik v pest,

pogled njega — vest,
za delo in blagor
ji vedno bo zvest.

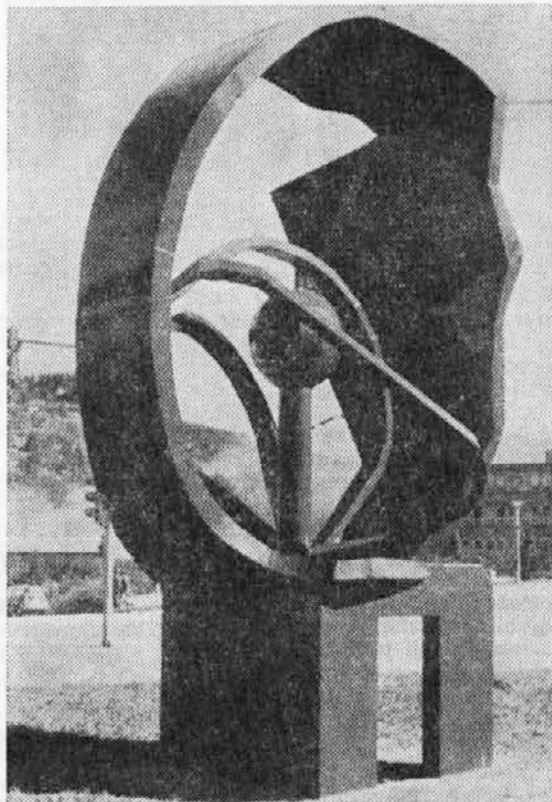
Vladimir Koletnik,
TOZD rezalno orodje,
Prevalje

Prve korake so storili, s tem da so poenotili članstvo v mreži.

Statistika dokazuje, da so v Črni še velike možnosti za pridobitev novih članov. V načrtu za leto 1981 smo zapisali, da bo ob koncu leta najmanj 10% vseh krajanov vpisanih v knjižnico. To pomeni, da bo enota imela čez 300 aktivnih bralcev, to pa je precej več kot doslej. Ti bralci bodo lahko veliko boljše izkoristili bogato knjižno zalogo (več kot 1,7 knjige na prebivalca). Podat-

ti pa bomo morali tudi na to, da bo izposojeno gradivo res kvalitetno. Za odrasle bralce bomo pripravili več prireditev (razgovori o knjigah, tematske razstave, pomenki z literarnimi ustvarjalci). Za mlade sicer vedno ugotavljamo, da radi berejo, vendar prav oni potrebujejo največ literarnega in kulturnega usmerjanja.

Če strnemo to razmišljanje, ki hoče biti kritično, potem lahko ugotovimo, da so se v lanskem



Kamenarjevo videnje urbanizacije

ki za letošnjih prvih devet mesecev kažejo, da bomo zastavljeni cilj presegli in se približali 1 izposojeni knjigi na prebivalca. To pa je lep uspeh, ki ga moramo ohraniti tudi v prihodnje. Gleda-

letu izpolnile vse zahteve, kar se tiče materialne osnove za delo, in da se sedaj lahko resnično v polni meri posvetimo našemu glavnemu cilju — bralcu.

Alojz Pikalo

REKREACIJA IN ŠPORT

ŽELEZARNA RAVNE PREJELA BLOUDKOVO NAGRADO

26. novembra 1981 je železarna Ravne prejela Bloudkovo nagrado za svoj veliki prispevek razvoju telesne kulture na Koroškem in za načrtno ter široko razvejano rekreacijo svojih delavcev v tovarni in zunaj nje. Iz predloga za nagrado Ob ZTK Ravne na Koroškem povzemamo podrobnejšo utemeljitev:

Delavci železarne so veliko prispevali k izgradnji telesnokulturnih objektov na Ravnah in v občini, predvsem s parkom telesne kulture (DTK z vsemi objekti), športno halo pri OŠ Prežihov Voranc, telovadnico v OŠ Koroški jeklarji. Sofinancirali so izgradnjo smučarskih vlečnic Ošven, Prevalje in Leše, gradijo pa turistično rekreacijski center Ivarčko jezero.

Železarna prek tozda družbeni standard posveča veliko pozornost rekreaciji svojih delavcev. Doslej so izšolali 25 amaterskih rekreatorjev, trije poklicni pa skrbijo za redno rekreacijo delavcev med delovnimi odmori in zunaj dela (preventivna rekreacija, razne oblike redne dejavnosti, rekreacija ob vikendih).

Železarna je vključena tudi v vrhunski šport in pomaga financirati predvsem Športno društvo Fužinar z vsemi njegovimi sekcijami.

Iskreno čestitamo. — Nagrada je vedno priznanje in spodbuda za nadaljnje dobro delo na istem področju.

TUDI UDARNIŠKO VELIKO NAREDIMO

Letošnje lepo vreme je doveljvalo gradbenikom, da so delali na prostem kar do konca novem-

bra. Tako je Gradisu uspelo, da je na Ivarčkem jezeru še pred zimo pokril večnamenski objekt (bife — tuši — sanitarije) in dokončal betonska dela na otroškem bazenu. Letos se je na Ivarčkem veliko naredilo in jezero z okolico dobiva počasi tisto pravo podobo ter postopno postaja (z zgrajenimi objekti) pravi rekreacijski center ravnskih železarjev.

Poudariti moramo, da so naši železarji Ivarčko jezero resnično »vzeli« za svoj rekreacijski center, ker o tem ne samo govorijo in se za razvoj centra odločajo, ampak tudi z udarniškim delom pridno pomagajo pri gradnji objektov in urejanju okolice. Letošnje leto so se udarniške akcije nadaljevale s kopanjem in zasutjem jarkov za vodovod, s planiranjem terena, izkopom otroškega bazena, ureditvijo odtokov na športnih igriščih, zatratitvijo in valjanjem



Od leve proti desni: Radović, Brglezova, Bavčeto, Tomaž in Haber

nasutih površin, utrjevanjem bankin, kopanjem jam za sadike ter čiščenjem okolice in jezera.

Delali so delavci TOZD jeklo-livarnice, transporta, kovačnice, jeklarne, ETS, jeklovleka, RPT, orodjarne, energije, industrijskih nožev, družbenega standarda in valjarne ter DS za KSZ, mladinci in štipendisti železarne in kar je tudi treba posebej poudariti: sodelavci obeh osnovnih šol na Ravnah, ki so vsi skupaj opravili nad 1200 udarniških ur.

Skupine so bile različno velike, najštevilnejši so bili valjarji in elektriki, skoraj v vseh sredinah so delali tudi ravnatelji, z jeklo-livarnice je delal tudi predsednik PO, s skupino iz edine delovne skupnosti pa tudi predsednik sindikalne organizacije naše železarne.

Prav je, da se vsem tistim, ki so delali, zahvalimo za njihov trud in sodelovanje ter privrženost skupni stvari, vsem tistim, ki pa so letos to priložnost zamudili, sporočamo, da bo še drugo leto dovolj dela, saj nas čaka še dokončna ureditev jezera z okolico ter dovozne ceste in parkirišče.

J. Šater

ROKOMET

Rokometna zveza SRS je v 1. 1981 poklicala na priprave v Strunjan tudi naših pet. Poleg izbranih ima RK Fužinar še veliko talentiranih mlajših igralcev in igralcev, tako da naraščaja ne bo zmanjkalo. Zasluga za kvaliteto delo v klubu gre našim domačim strokovnjakom — trenerjem: Pandelu, Matvozu, Metulju, Pevcu, Naberniku, Sedelšaku, Skledarju, Retku in drugim.

Upravičeno pričakujemo »zrele sadove« v prihodnosti, saj načrtno delo z mladimi, volja in ljubezen starejših do tega temperamentnega in zdravega športa, ki »vceplja« našim fantom in dekletom samozavest, odločnost in borbenost, to upanje daje.

R.

USPEH MLADINCEV KKK RAVNE

Mladinci Koroškega košarkaškega kluba Ravne so uspešno končali nastop v področni ligi,

saj so osvojili prvo mesto. Ekipa je izgubila le eno tekmo, in sicer v prvem kolu na domačem

1. KKK Ravne	8	7	1	673 : 571	14
2. KK Dravograd	8	6	2	704 : 593	12
3. KK Slivnica	8	4	4	597 : 554	8
4. KK Kamnica	8	2	6	493 : 573	3 (—1)
5. KK Ruše	8	1	7	470 : 646	2

Adi Peter

PLANINSKA ŠOLA

Zaradi vse večjega zanimanja za planinstvo in s tem tudi množičnega zahajanja v gore je ena od nalog Mladinskega oddelka Planinskega društva Ravne na Koroškem tudi vzgajanje mladih planincev. Naš mladinski oddsek deluje na vzgojnovarstvenih zavodih, kjer imamo vključenih v šest oddelkov 170 do 180 predšolskih otrok. Tako že v vrtcu dobijo začetno znanje o planinah, ki se nato stopnjuje na osnovnih šolah v planinskih krožkih, v katerih so vključeni tisti, ki se za planinstvo že bolj zanimajo. V celodnevni šoli na osnovni šoli Koroški jeklarji imamo sekcijo od 1. do 4. razreda (30—40 otrok) in od 5. do 8. razreda (20—30 otrok) ter na osnovni šoli Prežihov Voranc od 1. do 8. razreda (40 otrok). Prav tako deluje sekcija na OŠ Juričev Drežček (10—20 otrok). Mladince imamo vključene v oddelke na šolskem centru in gimnaziji.

Delo našega oddelka ni usmerjeno samo v izobraževanje, ampak imamo tudi izlete, tekmovanja v orientaciji, sodelujemo na vseh prireditvah v občini.

Že več let organizira mladinski oddsek planinsko šolo. Namen te šole je, da že pionirje naučimo pravilnega spoznavanja naše prelepe domovine in življenja v gorskem svetu. S teorijo, ki jo predavajo naši mladinski vodniki, inštruktorji in mentorji, pridobivajo obiskovalci planinske šole osnovo, kako se v gorah obnašamo, nudimo prvo pomoč, pravilno hodimo, se orientiramo, čuvamo naravo itd.

Letos se je vodstvo planinske šole odločilo, da bodo predavanja iz teorije na OŠ Koroški je-

terenu proti tretjevršeni Slivnici. V zmagovalni ekipi so pod vodstvom trenerja Peter Adija nastopali: Mori, Kadiš, Černjak, Blagojevič, Kerbler, Rogina, Anič, Jurač, Strmčnik, Sirk, Enci in Špes.

Z osvojitvijo prvega mesta je ekipa dobila možnost, da igra kvalifikacije za slovensko mladinsko ligo. Uspeh je še toliko bolj razveseljujoč, ker klub deluje v zelo slabih razmerah, saj ima kadrovske, prostorske, organizacijske in finančne probleme.

Igrišče na Prevaljah, na katerem so nastopali, ne ustreza temu rangi tekmovanja. Finančne težave pa se odražajo predvsem v tem, da je na gostovanje odhajalo 6, največ 7 igralcev. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev so morali igralci nastopati s svojo opremo.

Vrstni red na koncu tekmovanja je bil:

klarji, in to ob sredah in četrtek od 14.30 do 15.30. Predavanja se bodo lahko udeležili tudi učenci z OŠ Prežihov Voranc. V zimskih počitnicah pa bomo na naši koči na Naravskih ledinah obravnavali praktični del ter osnove turnega smučanja.

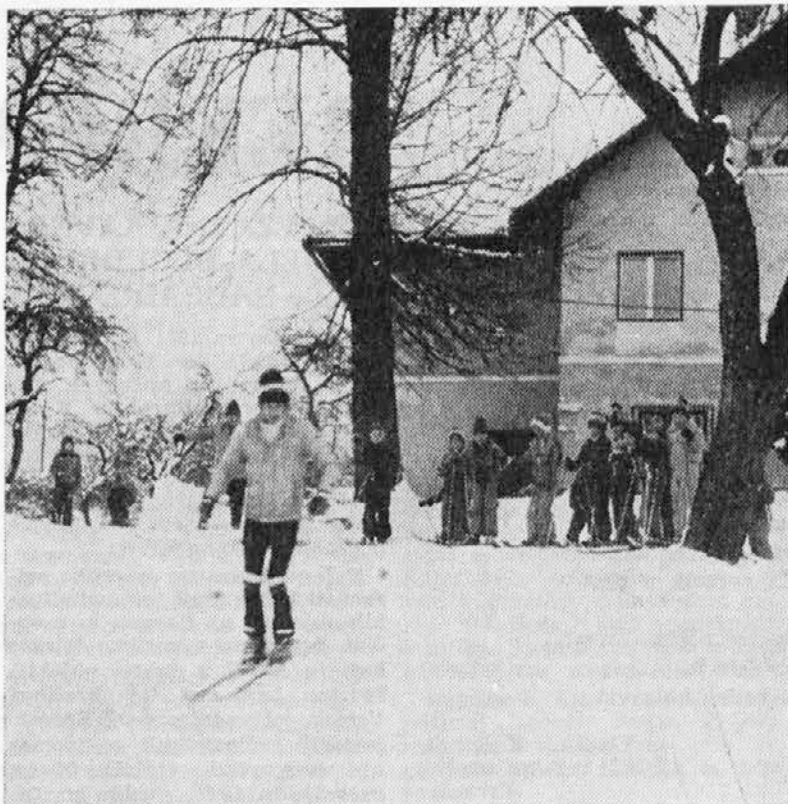
Planinsko šolo lahko obiskujejo učenci od 5. do 8. razreda. Želimo pa, da bi planinsko šolo obiskovali tisti učenci, ki jih planinstvo in hoja v gore res zanimata.

Načelnik MO:
Ivan Sekavčnik

PROGRAM DELA MO PD PREVALJE ZA LETO 1982

Prevaljski mladinci so že sestavili okvirni program dejavnosti MO za prihodnje leto.

V januarju načrtujejo predavanja z diapozitivi za udeležence planinske šole in ostale planince z osnovne šole za temo Poznavanje in varstvo gorske narave. Podali se bodo na Uršljo goro in izvedli sankarsko tekmo. Februarja bo predavanje v okviru planinske šole z naslovom Nevarnosti v gorah. Organizirali bodo zimski pohod na Smrekovec. Naslednji mesec pa pohod od Pristava prek Ravnjaka do Prežihovine (koroška mladinska transverzala), na Uršlji gori pa bo praktični del planinske šole. V aprilu je načrtovan izlet na Tojzlov vrh, sodelovanje pri štafeti mladosti in kresovanje na Gori. Maja se bodo planinci podali na Pohorje (Ribniški koča, Kremžarjev vrh in na Uršlji gori izkopali jarek za kanalizacijo. V juniju sta predvidena dva izleta — prvi na Raduho in Smrekovec, drugi na Stol (19., 20. junija 1982). Pripravili bodo trimski pohod in popravljali cesto na Uršljo goro. Delovna akcija je načrtovana še v juliju, ko bo tudi izlet na Peco in kresovanje ob dnevu borca. Avgusta bosta dva zanimiva izleta — v Kamniške planine (Robanov kot — Kocbekov dom — Ojstrica — Planjava — Kamniško sedlo — Okrešelj) in v Julijce (Vodnikov dom — Tržaška koča na Doliču — Zasavska koča na Prehodavcih — Koča pri Triglavskih jezerih — slap Savica 28., 29. 8. 1982). 18. in 19. 9. 1982 bo izlet na Grintavec in Kočno, 25. 9. pa za pionirsko skupino izlet na Osankarico. Podali se bomo lahko še na Jankovec, mla-



Belo veselje

Kršitve delovnih obveznosti v septembru in oktobru

TOZD JEKLARNA

LUKIĆ Pero, I. jamski delavec, neopravičeno izostal z dela 1 dan (letos trikrat v postopku). Prenehanje delovnega razmerja s pogodno odložitvijo za dobo 1 leta; pavšalna odškodnina 426,20 din, sodna izterjava.

KERBLER Anton, žerjavovodja, neopravičeno izostal z dela 1 dan; javni opomin.

STELJA Momčilo, II. jamski delavec, neopravičeno izostal z dela 2 dni, predčasno zapustil delo enkrat 4 ure; javni opomin, pavšalna odškodnina 1.106,60 din, plačal.

ZLOMISLIĆ Stipe, predčasno zapustil delo 4 ure (letos bil v postopku), javni opomin; pavšalna odškodnina 316,70 din, plačal.

CASL Milan, II. jamski delavec, neopravičeno izostal z dela 1 dan, 3 ure predčasno zapustil delo enkrat; javni opomin, pavšalna odškodnina 632,50 din, sodna izterjava.

STUBICAR Jakob, I. jamski delavec, neopravičeno izostal z dela 1 dan, javni opomin; pavšalna odškodnina 426,20 din, sodna izterjava.

STJEPANOVIĆ Dragomir, II. jamski delavec, neopravičeno izostal z dela 1 dan, javni opomin; pavšalna odškodnina 395,00 din, sodna izterjava.

FESEL Ivan, voznik zalagalnega stroja, neopravičeno izostal z dela 3 dni, javni opomin; pavšalna odškodnina 852,30 din, sodna izterjava.

MRDENOVIC Branko, neopravičeno izostal z dela 1 dan, pavšalna odškodnina 237,50 din, sodna izterjava.

SROT Ivan, I. pomočnik topilca, neopravičeno izostal z dela 1 dan (letos že večkrat v postopku), prenehanje delovnega razmerja s pogodno odložitvijo za 3 mesece; pavšalna odškodnina 512,50 din, plačal.

JEKLOLIVARNA

MILIČEVIĆ Ivica, neopravičeno izostal z dela 1 dan, javni opomin; pavšalna odškodnina 426,20 din, sodna izterjava.

ENGLERT Zdenka, neopravičeno izostala z dela 2 dni, javni opomin; pavšalna odškodnina 790,10 din, sodna izterjava.

LESICNIK Klara, odklonila delo, javni opomin; pavšalna odškodnina 683,30 din, plačala.

OVČAR Alojzija, odklonila delo, javni opomin; pavšalna odškodnina 683,30 din, plačala.

PONGRAC Anton, nalagalec, neopravičeno izostal z dela 2 dni, javni opomin; pavšalna odškodnina 852,30 din, sodna izterjava.

VALJARNA

VOGRINEC Danilo, neopravičeno izostal z dela 1 dan, javni opomin; pavšalna odškodnina 395,00 din, sodna izterjava.

PLANŠAK Zdravko, brusilec, prenehal hoditi na delo brez odpovedi; prenehanje delovnega razmerja, pavšalna odškodnina 2.200,00 din, sodna izterjava.

KRAUBERGER Damjan, neopravičeno izostal z dela 1 dan, pavšalna odškodnina 426,20 din, plačal.

PLEMEN Stefan, žarilec, neopravičeno izostal z dela 1 dan, javni opomin; pavšalna odškodnina 588,70 din, plačal.

KOVAČNICA

SUMAH Matej, kladivovodja, zapustil delo ob začetku izmene, javni opomin; pavšalna odškodnina 589,70 din, plačal.

SUMAH Matej, kladivovodja, neopravičeno izostal z dela 3 dni, prenehanje delovnega razmerja s pogodno odložitvijo za 6 mesecev; pavšalna odškodnina 1.029,90 din, sodna izterjava.

STROJI IN DELI

HERMAN Peter, rezkalec, neopravičeno izostal z dela 3 dni, javni opomin; pavšalna odškodnina 1.961,60 din, plačal.

VZMETARNA

ARCET Jože, brusilec, neopravičeno izostal z dela 2 dni, javni opomin; pavšalna odškodnina 852,30 din, plačal.

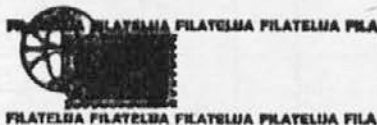
SMREČNIK Pavel, neopravičeno izostal z dela 3 dni, javni opomin; pavšalna odškodnina 1.278,50 din, sodna izterjava.

REZALNO ORODJE

PLÖDER Ivan, brusilec, neopravičeno izostal z dela 3 dni, prenehanje delovnega razmerja s pogodno odložitvijo za 6 mesecev; pavšalna odškodnina 1.371,90 din, sodna izterjava.

Disciplinska komisija je v obeh mesecih izrekla še 18 opominov, 4 postopke ustavila in 5 delavcev oprostila.

Za pravno službo:
Sonja Slemnik



INFLACIJA JE PRIZADELA TUDI FILATELJO

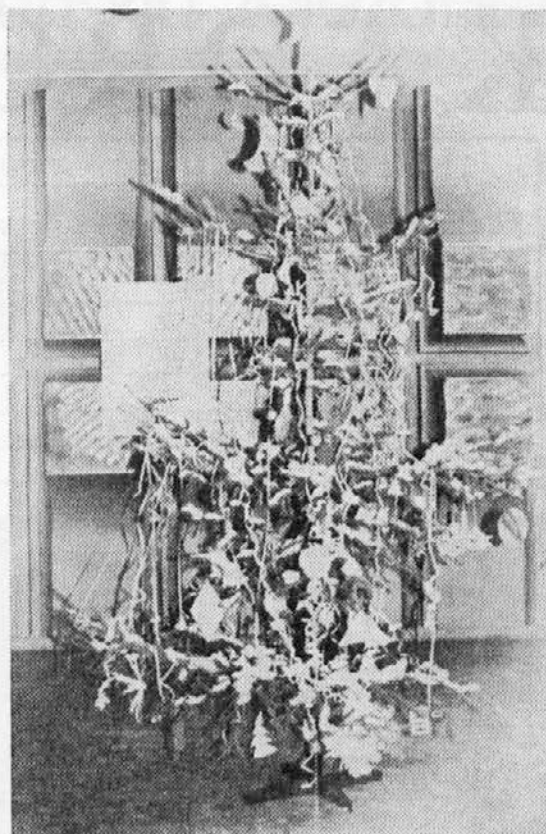
Uradni začetek filatelistične trgovske sezone so organizirali Italijani v Ricini že na začetku septembra. Nekoliko kasneje se je tudi v Frankfurtu začela nova sezona. 146. avkcija znane hiše Rudolfa Stelzerja je pokazala, da se inflacijski valovi, ki čedalje bolj ogrožajo sodobni svet, zlasti septembrski borzni dogodki in pomembne spremembe na področju mednarodne politike, zelo odražajo tudi na gibanju v filatelističnem svetu. Na pragu jeseni se javljajo novice o trgovskih potezah, o precej večjih ponudbah, kot pa je povpraševanje in prodaja. Poslovni filatelistični svet deluje v tem času precej zmeden. Ni velikih vlaganj, ni pomembnejših premikov, kot da pričakujejo, da se bo zgodil čudež in da se bo ekonomska situacija v svetu stabilizirala.

Prav gotovo, da se je tudi zato na sicer popularni avkciji hiše Stelzer malo trgovalo. Praktično je bil na pet ponujenih odkupljen le en lot. Pri vsem tem pa je ohrabrujoče dejstvo, da so bile znamke Jugoslavije, predvorne in povojne, predmet pomembnega zanimanja, da so bile prodane, pa čeprav le po začetnih cenah.

Zanimivo je, da je zanimanje za jugoslovanski material zadovoljivo, precej boljše kot prej ter da je bilo precej ponujenega materiala odkupljene.

Inflacijska gibanja v svetu pa čedalje bolj vplivajo tudi na izdajanje novosti poštinih znamk. Do večeraj zelo stabilne glede števila znamk, nominal in tudi valut teh znamk, že danes številne poštne uprave, kot da opuščajto to prakso in čedalje pogostejše ter globlje segajo v filatelistični žep. Ilustrativen primer za to so pred kratkim poslani okrožnice iz Avstrije, Kanade in Finske (vzemimo jih samo za primer), s katerimi se nudijo v kompletih tudi znamke za pet let nazaj. Tako avstrijski filatelistični center nudi veliko rednih in priložnostnih poštinih znamk od leta 1976 do danes. Ob istem času filatelistični urad kanadske pošte pošilja zbiralcem obve-

Kmalu bomo spet
krasili



stilo o terminih, hkrati pa jih obvešča tudi o možni nabavi prejšnjih izdaj. Ko smo že pri novitetah Kanade, naj povemo še, da gre za premaknjene datume izdajanj. Niti filatelistična sekcija generalne direkcije pošt in telekomunikacij Finske ne zaostaja. V svojem vabilu k obnovi naročnine je ponudila nove znamke, ovitek FDC,

letni paket izdaj, znamke v kornetih, poštne znamke in celote. Najmanjši znesek naročnine je 50 finskih mark. V letošnjem kompletu znamk ni znamke »Nordia 1981«, namenjene propagiranju istočasne filatelistične prireditve. Ostalih 14 znamk letošnje izdaje se prodaja v kompletu za 16 finskih mark. f. u.

KOLENDAR OSNOVNIH ŠOL 1981/82

Da bi bili občani in starši čim bolj seznanjeni s potekom dela osnovnih šol v letu 1981/82, želimo vse občane in še zlasti starše boljše seznaniti s šolskim koledarjem. Na osnovi pravilnika o šolskem koledarju za osnovne šole (Ur. list SRS, št. 20/80) bo učno-vzgojno delo v šolskem letu 1981/82 potekalo v osnovnih šolah občine Ravne na Koroškem po naslednjem koledarju:

Šolsko leto traja od 1. 9. 1981 do 31. 8. 1982. Prvi dan pouka je bil 1. 9. 1981, zadnji dan pouka za učence 8. razreda bo 15. junija 1982, za učence od 1. do vključno 7. razreda bo 25. junija 1982.

Prvo polletje bo trajalo do 25. januarja 1982. Zimske počitnice bodo trajale tri tedne in bodo od vključno 25. januarja do vključno 12. februarja 1982. Prvi dan pouka v II. polletju bo ponedeljek, 15. februarja 1982.

Prvomajske počitnice, ki so bile v preteklem šolskem letu 28., 29. in 30. aprila, odpadejo. Ta del šolskega koledarja se je s šolskim letom 1981/82 spremenil in v bodoče ukinja prvomajske praznike oziroma prvomajske počitnice.

Pouka prosti dnevi poleg sobot, nedelj in praznikov bodo še:

- 31. december 1981
- trije tedni zimskih počitnic
- (strokovna ekskurzija delavcev šole) en dan; določi ga

vsaka šola z letnim delovnim programom

— dnevi letnih počitnic od vključno 28. junija do 31. avgusta 1982 (razen za tiste učence, ki bodo morali obiskovati dopolnilni pouk in za učence 8. razreda, ki bodo imeli popravni izpit). Za učence, ki bodo morali obvezno izpolnjevati in obiskovati dopolnilni pouk, bo ta organiziran v drugi polovici avgusta.

— Za učence 8. razreda, ki bodo imeli popravne izpite, bodo izpiti med 25. in 30. junijem, prvi rok, in med 20. in 30. avgustom, drugi rok.

Vse šole bodo poleg drugih dni pouka imele še en dan pouka (športni dan z obrambno vsebino) v soboto. To soboto šole načrtujejo s svojim letnim delovnim programom.

Da bi bile zimske počitnice, ki bodo trajale tri tedne, za učence čim bolj organizirane in vsebinsko polne, pozivamo vse športne organizacije in društva ter druge dejavnike v posameznih krajih, da bi ta čas načrtovali čim bogatejše vsebine tečajev in drugih oblik aktivnosti, v katere bi se učenci lahko vključevali.

Za vse osnovne šole v občini Ravne

— ravnatelj OŠ Prežihov Voranc Ravne
Franc Volentar

dinci pa bodo pridno pripravljali drva za zimsko sezono. V oktobru bo sledil kostonjev izlet na Žavcarjevem vrhu ter trimski pohod. Za november je tako ostal še izlet v neznano, decembra pa se bo zopet začel nov cikel predavanja iz planinske šole.

Andreja Čibron

KADROVSKE VESTI

TOZD - DEL. SKUPNOST	SKLENILI DEL. RAZMERJE			SKUPAJ	FLUKTUACIJA				SKUPAJ	PLAN ŠTEV. DEL.	DEJ. ŠTEV.	% ZAP. INVAL.	ŠTEV. DEL. V POSTOPKU I K
	IZ JLA	IZ ŠOLE	DRUGO		ODPOVED	BREZ ODPOV.	JLA	DRUGO					
JEKLARNA		1	3	4		2		1	3	357	350	12,28	11
JEKLOLIVARNA					1	1		1	3	509	523	12,05	19
VALJARNA										434	440	12,50	16
KOVAČNICA			3	3						278	286	9,79	5
JEKLOVLEK										104	101	16,83	1
KALILNICA										53	50	16,00	2
ORODJARNA		1		1				1	1	66	66	1,50	-
STROJI IN DELI	1		1	2	1				1	480	504	8,30	6
INDUSTRIJ. NOŽI										205	211	12,32	3
PNEVMAT. STROJI	1			1	1			1	2	202	201	12,43	6
VZMETARNA			3	3		1		1	2	142	132	10,61	5
REZALNO ORODJE		1	1	2						295	290	7,24	6
KOVINARSTVO	1		1	2	1				1	135	136	2,22	-
ARMATURE			5	5		3			3	86	101	1,01	-
ENERGIJA										110	108	4,63	1
E T S								1	1	204	217	4,14	2
S G V			2	2			1	1	2	436	422	5,69	3
TRANSPORT										113	113	3,54	2
P I I										50	47	4,25	-
R P T								1	1	226	237	12,65	2
KOMERCIJALA			2	2						255	263	12,17	6
KONTROLA KAKOV.										202	207	15,45	6
DRUŽBENI STAN.					1				1	47	42	7,14	-
RAČUNOVODSTVO										113	115	6,95	-
GOSPODARJENJE										73	68	-	-
K S Z								1	1	206	206	25,73	4
P F S										42	40	2,50	-
SKUPAJ	3	3	21	27	5	7	1	9	22	5423	5478	10,05	106

NAŠA UPOKOJENCA



Franc Praprotnik, roj. 19. 8. 1931, v železarni od 1. 7. 1950 dalje, nazadnje kot delovodja jedrarne. Inval. upokojen 30. 9. 1981



Olga Burjak, roj. 22. 4. 1931, v železarni od 21. 12. 1945 dalje, nazadnje kot žagarka v tozd stroji in deli. Star. upokojena 31. 10. 1981

ZAHVALA

Ob boleči izgubi plemenitega in skrbnega Miloša Dretnika se iskreno zahvaljujemo za pomoč DO železarni Ravne, OO ZSS TOZD jeklolivarne. Hvala tudi

govornikom; Ajnžku v imenu sosedov in žlahtnikov, govorniku Fajmutu v imenu TOZD jeklolivarna in govornici Mihelčevi v imenu Društva slušno prizadetih.

Posebna hvala še kolektivu Pralnica za venec in številno

spremljanje pokojnika. Hvala tudi vsem, ki so darovali vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala pihalnemu orkestru ravenskih železarjev za odigrane žalostinke, enako tudi č. g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Neutolažljiva žena Silva z sinovoma in sorodniki

Franc Pandel

ZAHVALA

Ob izgubi mojega očeta Franca Moria se zahvaljujem vsem sodelavcem TOZD jeklarne in ostalim, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti in darovali cvetje.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka Jožeta Fujsa se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, znanec in sosedom, ki so darovali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo TOZD stroji in deli, TOZD rezalno orodje in Tovarni papirja Prevalje za darovane

vence ter gospe Elizabeti Enci za veliko in nenadomestljivo pomoč. Zahvaljujemo se tudi g. kaplanu za tople besede in zboru Vres za zapete pesmi.

Žalujejo: žena Marija, sinova Jože in Marjan z družinama, Tone z Marto in sinom ter vnuk Igor.

Izdaja delavski svet Železarni Ravne kot 14-dnevnik v nakladi 5500 izvodov.

Ureja uredniški odbor: Jože Gruden, Sead Karadža, Tomaž Kern, Marjan Kolar, Olga Radovič

Glavni in odgovorni urednik Marjan Kolar

Telefon 861 131, int. 304

Tiska ČGP Večer, Maribor
Glasilo je po 7. točki 1. odst. 36. čl. zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni listi SFRJ, št. 33/72) in mnenju sekretariata za informacije SRS št. 421-1/72 prosto plačila prometnega davka

Fotografije za to številko so prispevali: F. Rotar, Z. Strgar in oddelek za informiranje.